

PROGRAM KURSU

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ

– ZARZĄDZANIE ESG

POZIOM ZAAWANSOWANY

Czas trwania: 100 godzin

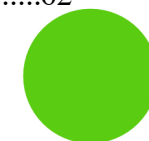
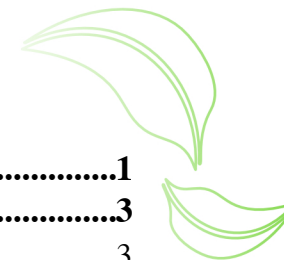

Projekt: Akademia zrównoważonego rozwoju – zarządzanie ESG

KA220-VET – Partnerstwa współpracy w sektorze kształcenia i szkolenia zawodowego

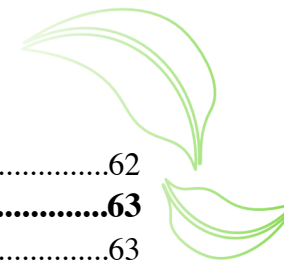
SPIS TREŚCI

GRUPA DOCELOWA I CELE KSZTAŁCENIA	1
I. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZRÓWNOWAŻONE PRZYWÓDZTWO	3
Zakres tematyczny	3
Efekty uczenia się	8
II. MODUŁ SZKOLENIOWY: RAPORTOWANIE I STRATEGIA ESG	13
Zakres tematyczny	13
Efekty uczenia się	20
III. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZRÓWNOWAŻONE FINANSOWANIE.....	23
Zakres tematyczny	23
Efekty uczenia się:	29
IV. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZRÓWNOWAŻONE MODELE BIZNESOWE.....	32
Zakres tematyczny:	32
Efekty uczenia się:	35
V. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KLIMATYCZNYM I INTEGRACJA ESG W ORGANIZACJI.	38
Zakres tematyczny:	38
Efekty uczenia się:	47
VI. MODUŁ SZKOLENIOWY: STANDARDY I REKOMENDOWANE PRAKTYKI ESG	50
Zakres tematyczny:	50
Efekty uczenia się:	53
INFORMACJE DODATKOWE	56
LITERATURA	56
Moduł I	56
Moduł II	56
Moduł III.....	56
Moduł IV	59
Moduł V	60
Moduł VI	61
FORMY ZAJĘĆ.....	62
METODY PRACY	62

SPIS TREŚCI

ŚRODKI DYDAKTYCZNE I MATERIAŁY SZKOLENIOWE.....	62
TESTY SPRAWDZAJĄCE.....	63
Moduł I.....	63
Moduł II.....	64
Moduł III.....	66
Moduł IV.....	70
Moduł V.....	72
Moduł VI.....	75
SCENARIUSZ PROWADZENIA ZAJEĆ – WZÓR.....	78
PRZYKŁADOWY SCENARIUSZ PROWADZENIA ZAJEĆ.....	81
ANKIETA EX-ANTE / ANKIETA EX-POST.....	83

Sfinansowane ze środków UE.

Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA).

Unia Europejska ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

Projekt: Akademia zrównoważonego rozwoju – zarządzanie ESG
KA220-VET – Partnerstwa współpracy w sektorze kształcenia i szkolenia zawodowego

Współfinansowane przez
Unię Europejską

GREEN
INDUSTRY
FOUNDATION

GRUPA DOCELOWA I CELE KSZTAŁCENIA

GRUPA DOCELOWA I CELE KSZTAŁCENIA

Grupa docelowa: kadra zarządzająca najwyższego szczebla (Top Management) – dyrektorzy, prezesi, członkowie zarządu.

Zasadnicze cele kształcenia:

1. przekazanie wiedzy i pogłębienie świadomości na temat roli i znaczenia zarządzania zrównoważonym rozwojem;
2. przekazanie wiedzy i umiejętności w zakresie zrównoważonego przywództwa;
3. przygotowanie do pełnienia roli przywódczej w zakresie zrównoważonego rozwoju w organizacji;
4. przekazanie wiedzy i umiejętności w zakresie narzędzi i metod służących do opracowania strategii zrównoważonego rozwoju w organizacji;
5. praktyczne przygotowanie do opracowania i wdrożenia strategii zrównoważonego rozwoju;
6. przekazanie wiedzy w zakresie raportowania ESG;
7. przekazanie wiedzy o produktach zrównoważonego finansowania oraz zasadach ich pozyskania i emisji;
8. przekazanie wiedzy na temat zielonych inwestycji i działalności zrównoważonej środowiskowo;
9. przekazanie wiedzy o zrównoważonych modelach biznesowych, strategii dekarbonizacji oraz zrównoważonym łańcuchu dostaw;
10. przekazanie wiedzy na temat zrównoważonego ładu korporacyjnego;
11. przekazanie wiedzy w zakresie wykorzystania zarządzania ESG w budowaniu przewagi konkurencyjnej;
12. przekazanie umiejętności formułowania skutecznych wskaźników KPI wspierających zrównoważony rozwój;
13. przekazanie wiedzy i umiejętności w zakresie zarządzania ryzykiem klimatycznym;
14. przygotowanie do tworzenia operacyjnego planu integracji ESG;
15. zwiększenie świadomości na temat roli zarządzania ryzykiem klimatycznym i integracji ESG w organizacji;
16. przekazanie umiejętności przygotowania organizacji do zewnętrznych ocen ESG, obecności w indeksach i ratingach ESG;
17. przygotowanie do opracowania raportów EGS zgodnie z międzynarodowymi standardami i najlepszymi rekomendowanymi praktykami.

I. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZRÓWNOWAŻONE PRZYWÓDZTWO

I. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZRÓWNOWAŻONE PRZYWÓDZTWO

I. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZRÓWNOWAŻONE PRZYWÓDZTWO

Czas trwania: 12 godz.

Zakres tematyczny

1. Wprowadzenie – definicje i terminologia dot. zrównoważonego przywództwa
    - 1) zrównoważony rozwój (sustainable development)
    - 2) zrównoważony biznes (sustainable business)
    - 3) Corporate Social Responsibility (CSR),
    - 4) Environmental Social Governance (ESG),
    - 5) zrównoważone przywództwo (sustainable leadership).
  2. Zasady zrównoważonego przywództwa
    - 1) głębia uczenia się i rzeczywiste osiągnięcia, a nie powierzchowna wydajność;
    - 2) długotrwałe oddziaływanie, wykraczające poza przywództwo poszczególnych liderów, dzięki skutecznie zarządzanej sukcesji;
    - 3) współdzielenie przywództwa i jego rozwijanie;
  - 4) sprawiedliwość społeczną – działania przywódcze nie szkodzą innym;
  - 5) różnorodność zamiast standaryzacji;
  - 6) odpowiedzialne korzystanie z zasobów – rozwijanie, a nie wyczerpywanie zasobów ludzkich i materialnych;
  - 7) zaangażowanie aktywistów w kwestie środowiskowe – zawieranie strategicznych sojuszy ze społecznością, prowadzenie kampanii prośrodowiskowych.
3. Uniwersalne typy zielonych kompetencji
    - 1) kompetencje merytoryczne w dziedzinach związanych ze zrównoważonym rozwojem
    - 2) kompetencje interpersonalne – zdolność do motywowania, umożliwiania i ułatwiania współpracy oraz partycypacji w badaniach nad zrównoważonym rozwojem i rozwiązywaniu problemów
    - 3) zdolność do podejmowania inicjatywy celem rozwiązywania problemów w obszarze zrównoważonego rozwoju
    - 4) umiejętność przewidywania przyszłych problemów związanych ze zrównoważonym rozwojem

I. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZRÓWNOWAŻONE PRZYWÓDZTWO

- 5) zdolność do wspólnego projektowania i wdrażania interwencji i transformacyjnych strategii zarządzania w kierunku zrównoważonego rozwoju
  - 6) zdolność do mapowania, określania, stosowania, uzgadniania i negocjowania zasad, celów i zadań zrównoważonego rozwoju
  - 7) umiejętność analizy zmian preferencji klientów
  - 8) umiejętność zarządzania zielonym łańcuchem dostaw
  - 9) kompetencje w zakresie kształtowania zachowań prośrodowiskowych w środowisku zawodowym.
4. Mapowanie kompetencji menedżerskich w zakresie zarządzania zrównoważonym rozwojem
- 1) czynniki, które należy uwzględnić:
    - a) specyfika organizacji
    - b) sektor i obszar działalności
    - c) wielkość przedsiębiorstwa
    - d) struktura organizacyjna
    - e) hierarchia w strukturze
    - f) podział zadań i obowiązków oraz ról i odpowiedzialności w pionach/ działach/ departamentach
  - g) model zarządzania.
  - 2) skala rozwoju kompetencji
    - a) A1 – brak pożądanych zachowań, popełnianie błędów, wyraźna nieumiejętność poradzenia sobie z zadaniami wymagającymi danej kompetencji;
    - b) B2 – podejmowanie prób zachowania się w oczekiwany sposób, poradzenia sobie z zadaniami wymagającymi danych kompetencji, popełnianie błędów;
    - c) C3 – samodzielność, poprawne wykonywanie większości zadań wymagających danej kompetencji, problemy z nieco trudniejszymi zadaniami, błędy w przypadku nowych, niestandardowych sytuacji;
    - d) D4 – sprawna, bezbłędna realizacja większości zadań wymagających danej kompetencji, radzenie sobie również z trudnymi zadaniami w niestandardowych sytuacjach; przejawiane pozytywne zachowań opisujących daną kompetencję (osoby takie często stawiane są za wzór do naśladowania), wskazywanie i tłumaczenie innym oczekiwanych zachowań;

I. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZRÓWNOWAŻONE PRZYWÓDZTWO

e) E5 – doskonałe wykonanie nawet wyjątkowo trudnych zadań wymagających twórczego podejścia do danej kompetencji; wysoki poziom automatyzmu wykonywanych czynności, przejawianie nowych zachowań z zakresu danej kompetencji, wyznaczanie w tym obszarze tendencji i trendów.

5. Kluczowe cechy zrównoważonego przywództwa

- 1) rozumienie szerokiego kontekstu,
- 2) zarządzanie skomplikowaną rzeczywistością,
- 3) radzenie sobie z trudnościami,
- 4) myślenie systemowe,
- 5) praca ponad podziałami,
- 6) umożliwianie kreatywności i wprowadzanie zmian.

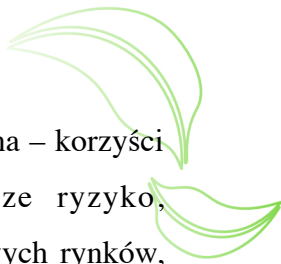
6. Oczekiwane kompetencje przywódcze w zakresie zrównoważonego rozwoju

1. bardzo dobra znajomość problemów społecznych firmy oraz oczekiwań interesariuszy,
2. zdolność do budowania silnych relacji opartych na zaufaniu z kluczowymi interesariuszami zewnętrznymi,

3. umiejętność identyfikowania ryzyka i szans oraz projektowania strategii odpowiedzi na nie,
4. umiejętność opracowywania i wdrażania strategii i praktyk zrównoważonego rozwoju w firmie,
5. umiejętność budowania konsensus pomiędzy kadrą wyższą w firmie,
6. umiejętność budowania zaufania w relacjach wewnętrznych w firmie,
7. umiejętność mierzenia i komunikowania inicjatyw i działań zrównoważonego rozwoju,
8. zdolność widzenia kontekstów prowadzenia biznesu oraz złożoności, niejednoznaczności, wzajemnych powiązań i mega trendów,
9. świadomość znaczenia własnych wartości, postaw i przekonań, modeli mentalnych oraz wizji świata,
10. zdolność postrzegania rzeczywistości w długiej perspektywie czasowej, pracy nad wspólnym celem
11. zdolność do działań altruistycznych, umiejętność koncentracji na potrzebach innych,

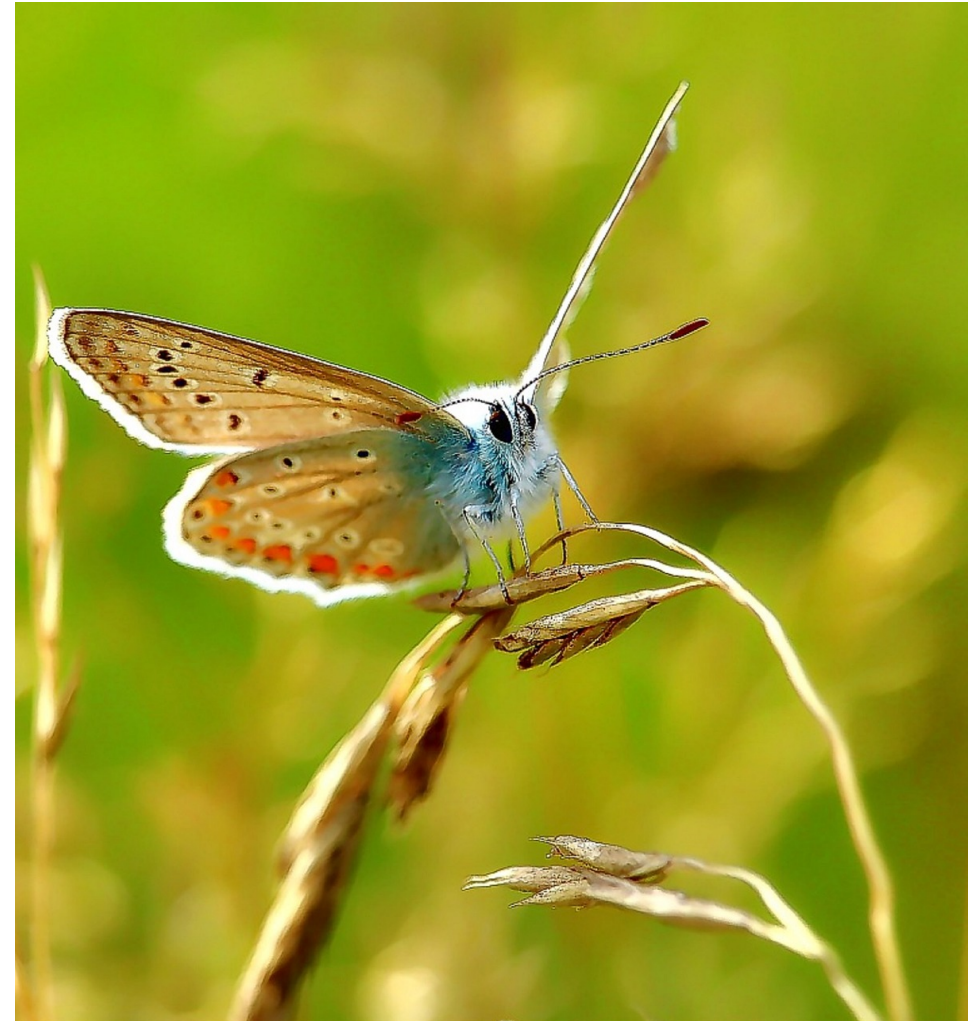

I. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZRÓWNOWAŻONE PRZYWÓDZTWO

-
12. gotowość do budowania relacji biznesowych opartych na wartościach etycznych
  13. kreatywność i innowacyjność w tworzeniu modeli zrównoważonego biznesu,
  14. umiejętność promowania dobrych praktyk ESG.
7. Znaczenie i rola przywództwa dla zrównoważonego biznesu
1. Zdolność do tworzenia zrównoważonej wartości (sustainable value)
    - a) Co to jest zrównoważona wartość – długoterminowa wartość poprzez wykorzystywanie zarówno szans, jak i zagrożeń związanych z rozwojem gospodarczym, środowiskowym i społecznym; wykorzystanie zasobów firmy do zwiększenia rentowności przy jednoczesnym tworzeniu wartości dla społeczeństwa i zapewnieniu przestrzegania zrównoważonego rozwoju; połączenie zasobów i możliwości firmy uważanych za cenne, rzadkie, niepowtarzalne i niezastąpione, zapewniające firmie trwałą przewagę konkurencyjną.
    - b) Jak powstaje zrównoważona wartość – wykorzystywanie szans i zagrożeń związanych z rozwojem gospodarczym, środowiskowym i społecznym.
    - c) Co decyduje o tym, że wartość jest zrównoważona – korzyści obejmujące oszczędności kosztów, mniejsze ryzyko, bezpieczeństwo łańcucha dostaw, dostęp do nowych rynków, lojalność klientów i ogólną podwyższoną wartość marki.
  2. Budowanie przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstwa
    - a) dojrzałość organizacji wobec interesariuszy, w tym inwestorów
    - b) możliwość szerokiej oceny działalności firmy, jej procesów, produktów i usług oraz wykorzystanie luk niedostrzeżonych przez konkurencję
    - c) możliwość wykorzystania środków na zrównoważony rozwój i innowacje
    - d) zyskanie przewagi w walce o talenty na rynku pracy
  3. Dawanie przykładu etycznego postępowania
    - a) spełnianie norm i wartości wyrażających standardy ESG
    - b) dbałość o reputację w obszarze ESG
    - c) promowanie wartości ESG wobec interesariuszy
  4. Dzielenie się wizją

I. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZRÓWNOWAŻONE PRZYWÓDZTWO

- a) budowanie spójnej wizji, będącej inspiracją dla odpowiedzialnych i zaangażowanych liderów ESG
  - b) zarażanie entuzjazmem współpracowników
5. Bycie ekspertem w obszarach zielonej transformacji
- a) Rosnąca pozycja specjalistów ds. ESG na rynku pracy
  - b) poczucie pozytywnego wpływu na otoczenie
  - c) perspektywy rozwoju osobistego i kariery zawodowej.
8. Warsztaty zrównoważonego przywództwa
- 1) Budowanie osobistej wiarygodności i zdobywanie zaufania innych.
  - 2) Zarządzanie wartościami, misja i wizja lidera.
  - 3) Jak zdobywać zwolenników – pociąganie innych oraz zarażanie wartościami, misją i wizją.
  - 4) Promowanie doskonałości – wspieranie innych w doskonaleniu kompetencji.

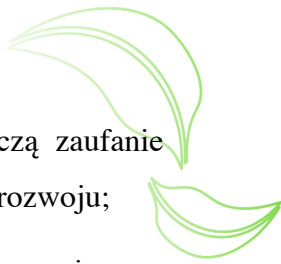
I. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZRÓWNOWAŻONE PRZYWÓDZTWO

Efekty uczenia się

- ➔ poznanie podstawowych pojęć i definicji związanych ze zrównoważonym przywództwem; uczestnik:
  - ✓ definiuje i omawia pojęcia: zrównoważony rozwój, zrównoważony biznes, Corporate Social Responsibility (CSR), Environmental Social Governance (ESG), zrównoważone przywództwo.
- ➔ poznanie czynników mapowania kompetencji menedżerskich w zakresie zrównoważonego rozwoju; uczestnik:
  - ✓ wymienia czynniki jakie należy uwzględnić podczas mapowania kompetencji menedżerskich w zakresie zrównoważonego rozwoju;
  - ✓ przypisuje kompetencje odpowiedni stopień rozwoju przy użyciu poznanej skali rozwoju kompetencji.
- ➔ poznanie zasad i kluczowych cech zrównoważonego przywództwa; uczestnik:
  - ✓ wymienia zasady i kluczowe cechy zrównoważonego przywództwa;
  - ✓ ocenia jakie działania odpowiadają zasadą zrównoważonego przywództwa
- ✓ wskazuje na znaczenie takich postaw jak rozumienie szerokiego kontekstu, odpowiedzialne korzystanie z zasobów, praca ponad podziałami, otwartość na innowacje, szacunek dla różnorodności, współdzielenie przywództwa w codziennej pracy zarządczej;
- ➔ poznanie oczekiwanych kompetencji przywódczych w zakresie zrównoważonego rozwoju; uczestnik:
  - ✓ wymienia kluczowe kompetencje przywódcze w zakresie zrównoważonego rozwoju;
  - ✓ wskazuje na konieczność rozwijania, doskonalenia kluczowych kompetencji przywódczych w zakresie zrównoważonego rozwoju;
- ➔ pogłębienie zrozumienia roli i znaczenie zarządzania zrównoważonym rozwojem; uczestnik:
  - ✓ charakteryzuje na czym polega się zrównoważony rozwój przedsiębiorstwa;
  - ✓ wskazuje sposoby wdrażania zrównoważonego modelu zarządzania przedsiębiorstwem;

I. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZRÓWNOWAŻONE PRZYWÓDZTWO

-
- ➔ nabycie umiejętności przywódczych w zakresie zrównoważonego rozwoju w celu opracowania i wdrożenia strategii zrównoważonego rozwoju; uczestnik:
    - ✓ wskazuje na pożądane umiejętności przywódcze w zakresie zrównoważonego rozwoju;
    - ✓ wskazuje na konieczność rozwijania, doskonalenia pożądanych umiejętności przywódczych w zakresie zrównoważonego rozwoju
  - ➔ poznanie filarów, na których oparta jest osobista wiarygodność lidera zrównoważonego rozwoju; uczestnik:
    - ✓ wskazuje w jaki sposób można budować wiarygodność lidera zrównoważonego rozwoju;
    - ✓ wymienia przykładowe działania, które są zgodne albo sprzeczne z postawą jaką powinien reprezentować lider zrównoważonego rozwoju;
    - ✓ uświadomienie znaczenia postaw i zachowań, dzięki którym inni obdarzają zaufaniem liderów zrównoważonego rozwoju; uczestnik:
      - ✓ wskazuje znaczenie budowania zaufania dla efektywnego wypełniania roli lidera zrównoważonego rozwoju;
  - ✓ wskazuje na te działania, które budują albo niszczą zaufanie wobec osoby pełniącej rolę lidera zrównoważonego rozwoju;
  - ➔ poznanie zasad tworzenia wizerunku przywódcy zrównoważonego rozwoju jako osoby spójnej i godnej zaufania oraz postępującej etycznie; uczestnik:
    - ✓ wskazuje na konieczność etycznego postępowania dla umacniania roli przywódcy zrównoważonego rozwoju;
    - ✓ analizuje zachowanie osoby pełniącej rolę przywódcy zrównoważonego rozwoju pod kątem spójności i konsekwencji w działaniu.
  - ➔ poznanie zasad budowania lojalności współpracowników w oparciu o zaufanie do lidera zrównoważonego rozwoju; uczestnik:
    - ✓ stosuje techniki budowania lojalności wśród współpracowników;
    - ✓ wymienia czynniki, które wzmacniają albo osłabiają lojalność wśród współpracowników;
  - ➔ pogłębienie świadomości na temat roli interesariuszy firmy (pracowników, menedżerów, klientów, społeczności lokalnej) w realizowaniu zasad ESG i CSR; uczestnik:
    - ✓ charakteryzuje znaczenie współpracy z otoczeniem przedsiębiorstwa dla urzeczywistniania zasad ESG i CSR;

I. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZRÓWNOWAŻONE PRZYWÓDZTWO

- ➔ umiejętność rozpoznawania potrzeb interesariuszy i odpowiadania na nie; uczestnik:
  - ✓ wskazuje na znaczenie potrzeb badania i uwzględniania różnorodnych potrzeb interesariuszy dla osiągnięcia niefinansowych wskaźników efektywności działania przedsiębiorstwa;
- ➔ nabycie umiejętności kreowania inspirującej i wartościowej wizji przyszłości wpisującej się w idee zrównoważonego rozwoju; uczestnik:
  - ✓ jest przekonany o słuszności idei zrównoważonego rozwoju jako modelu działania przynoszącego wymierne korzyści i polepszającego dobrobyt ogółu;
  - ✓ wskazuje na konieczność przemodelowania sposobu prowadzenia działalności biznesowej w kierunku odpowiadającym idei zrównoważonego rozwoju;
- ➔ nabycie umiejętności rozpoznawania zwolenników popierających wartości oparte na zasadach zrównoważonego rozwoju; uczestnik:
  - ✓ charakteryzuje znacznie pojęcia „greenwashingu” i podaje przykłady tego zjawiska;
- ✓ angażuje się w akcje wspierające idee zrównoważonego rozwoju;
- ➔ nabycie umiejętności przekonywującego komunikowania wartości i celów ESG; uczestnik:
  - ✓ motywuje innych do działania zgodnego z zasadami zrównoważonego rozwoju;
- ➔ rozwinięcie umiejętności stosowania transformacyjnego stylu przywództwa;
  - ✓ przekonuje innych do swojej wizji rozwoju przedsiębiorstwa; uczestnik:
  - ✓ przekłada swoją wizję rozwoju przedsiębiorstwa na konkretne działania/czynności.
- ➔ nabycie umiejętności tworzenia planu transformacji pracowników obojętnych w zwolenników; uczestnik:
  - ✓ stosuje poznane techniki przekonywania;
  - ✓ wzmacnia wśród pracowników przekonanie o słuszności kierunku rozwoju przedsiębiorstwa i przyjętych wartości;
- ➔ nabycie umiejętności rozpoznawania potencjału pracowników; uczestnik:

I. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZRÓWNOWAŻONE PRZYWÓDZTWO

- ✓ wskazuje na potrzebę stwarzania pracownikom możliwości rozwoju zawodowego i osobistego;
- ✓ zachęca pracowników kreatywności, innowacyjności i samodzielnego myślenia;
- ✓ motywuje pracowników do większego zaangażowania w podejmowane działania i dążenie do celu;
- ➔ poznanie zasad wspierania rozwoju pracowników w oparciu o ich potencjał; uczestnik:
  - ✓ rozpoznaje potencjał i potrzeby rozwojowe swoich pracowników;
- ➔ wzrost motywacji w zakresie promowania dobrych praktyk ESG; uczestnik:
  - ✓ motywuje innych do działania zgodnego z zasadami zrównoważonego rozwoju

II. MODUŁ SZKOLENIOWY: RAPORTOWANIE I STRATEGIA ESG

II. MODUŁ SZKOLENIOWY: RAPORTOWANIE I STRATEGIA ESG

II. MODUŁ SZKOLENIOWY: RAPORTOWANIE I STRATEGIA ESG

Liczba godzin: 20

Zakres tematyczny

1. Kryteria ESG

- 1) Środowisko (Environmental) – mierzenie i ocena kryteriów dotyczących realizacji strategii i polityki środowiskowej, zarządzania środowiskiem, wywiązywania się z zasad odpowiedzialności i troski o środowisko.

Cel: zarządzanie przez firmy ich bezpośrednim i pośrednim wpływem na środowisko, zarządzanie ochroną środowiska, różnorodnością biologiczną, zaangażowaniem w redukcję emisji gazów cieplarnianych, zmianami klimatycznymi oraz wkładem w dekarbonizację gospodarki.

- 2) Społeczna odpowiedzialność (Social responsibility) – ocena relacji z dostawcami, klientami, partnerami; ocena warunków pracy oraz przestrzegania praw pracowniczych i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy; ocena polityki jakości zarówno w stosunku do procedur zarządzania, jak i produktu / usługi; ocena polityki informacyjnej przedsiębiorstwa i jego transparentności.

Cel: odpowiedzialność za respektowanie praw człowieka, promowanie godnego zatrudnienia, polityki równych szans i równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, równe prawa pracowników bez względu na płeć, rasę, pochodzenie, orientację seksualną, poglądy polityczne czy religijne; budowanie relacji ze społecznością lokalną, działalność wolontariacka, akcje humanitarne.

- 3) Ład korporacyjny (Corporate governance) – ocena kryteriów zarządczych i ładu korporacyjnego; analiza struktury zarządu przedsiębiorstwa, ocena respektowania praw udziałowców oraz respektowania obowiązków informacyjnych względem wszystkich udziałowców, ocena niezależności decyzyjnej oraz umiejętności zarządczych.

Cel: potrzeba wyznaczenia ram dla działalności całej organizacji oraz jej poszczególnych struktur, służąca jej prawidłowemu (zgodnemu ze strategią i prawem) rozwojowi; rozwiązywanie i łagodzenie konfliktów interesów osób zaangażowanych w spółce; zaangażowanie spółek w dobre zarządzanie, kodeksy etyki i postępowania, przejrzystość i przeciwdziałanie korupcji zarządu i kierownictwa spółki.

II. MODUŁ SZKOLENIOWY: RAPORTOWANIE I STRATEGIA ESG

2. Standaryzacja raportowania ESG – regulacje prawne UE służące działaniom na rzecz zrównoważonej gospodarki i ograniczenia skutków zmiany klimatu
- 1) Taksonomia UE – Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje (Dz. Urz. UE L 198 z 22.06.2020 r.) – wprowadzenie (szczegółowe zagadnienia zostaną omówione w module III – Zrównoważone finansowanie).
  - 2) Dyrektywa NFRD w sprawie ujawniania danych niefinansowych (obowiązująca w UE do 31.12.2023 r.) – Non-Financial Reporting Directive, dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/95/UE z 22.10.2014 r. zmieniająca dyrektywę 2013/34/UE w odniesieniu do ujawniania informacji niefinansowych i informacji dotyczących różnorodności przez niektóre duże jednostki oraz grupy (Dz. Urz. UE L 330 z 15.11.2014 r.). – raportowanie przez duże jednostki (zatrudniające powyżej 500 pracowników oraz spełniające jedno z dwóch kryteriów – suma bilansowa większa niż 20 mln euro oraz przychody netto ze sprzedaży większe niż 40 mln euro) informacji niefinansowych:
    - a) opis modelu biznesowego,
    - b) opis polityk oraz ich rezultatów w odniesieniu do zagadnień środowiskowych, społecznych i pracowniczych, dotyczących praw człowieka oraz przeciwdziałania korupcji i łapownictwu,
    - c) opis istotnych ryzyk (oraz procedur należytej staranności) w odniesieniu do ww. zagadnień,
    - d) kluczowe wskaźniki efektywności (KPI),
    - e) obowiązek przedstawienia informacji dot. różnorodności przez spółki giełdowe, spełniające dwa z trzech kryteriów dotyczących średniorocznego zatrudnienia (powyżej 250 pracowników), sumy bilansowej (powyżej 20 mln euro) i obrotu netto (powyżej 40 mln euro) – informacje dot. stosowanej w spółce polityki różnorodności w stosunku do jej organów administrujących, zarządzających i nadzorczych.
  - 3) Rozporządzenie SFDR – Sustainable Finance Disclosure Regulation – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2088 z 27.11.2019 r. w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych (Dz. Urz. UE L 317 z 9.12.2019 r.).
    - a) Nałożenie na uczestników rynku finansowego i doradców finansowych wielu obowiązków sprawozdawczych w zakresie przejrzystości i ujawniania podejścia do zarządzania ryzykami

II. MODUŁ SZKOLENIOWY: RAPORTOWANIE I STRATEGIA ESG

ESG w ramach prowadzonej działalności inwestycyjnej i podejmowanych przez dany podmiot finansowy decyzji inwestycyjnych.

b) Zasadnicze informacje objęte ujawnieniami:

- ➔ na temat przyjętej strategii dotyczącej ryzyka dla zrównoważonego rozwoju przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych,
- ➔ na temat negatywnego wpływu podjętych decyzji inwestycyjnych na czynniki zrównoważonego rozwoju (ESG).

c) 14 obowiązkowych podstawowych wskaźników odnoszących się do głównych negatywnych skutków wpływających na czynniki zrównoważenia przedsiębiorstw:

- ➔ Gazy cieplarniane
  - ✓ Emisja gazów cieplarnianych
  - ✓ Ślad węglowy
  - ✓ Intensywność gazów cieplarnianych firm odbiorców
  - ✓ Ekspozycja na firmy działające w sektorze paliw kopalnych

- ✓ Udział zużycia i produkcji energii nieodnawialnej
- ✓ Intensywność zużycia energii przez sektor klimatyczny do silnego wpływu

➔ Bioróżnorodność

- ✓ Działania, które niekorzystnie wpływają na obszary wrażliwe na różnorodność biologiczną

➔ Woda

- ✓ Emisje do wody

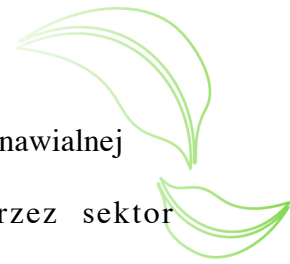
➔ Odpady

- ✓ Wskaźnik odpadów niebezpiecznych

➔ Prawa społeczne, prawa człowieka i antykorupcja

- ✓ Naruszenia zasad ONZ Global Compact oraz Wytycznych Organizacji Współpracy i Rozwoju Gospodarczego (OECD) dla przedsiębiorstw wielonarodowych

- ✓ Brak procesów zgodności i mechanizmów monitorowania poszanowania zasad ONZ Global Compact i Wytycznych OECD dla firm międzynarodowych

II. MODUŁ SZKOLENIOWY: RAPORTOWANIE I STRATEGIA ESG

- ✓ Różnica w wynagrodzeniach nieskorygowana ze względu na płeć
- ✓ Różnorodność płci w organach zarządczych
- ✓ Narażenie na kontrowersyjną broń (miny przeciwpiechotne, amunicja kasetowa, broń chemiczna i biologiczna).

4) Nowa Dyrektywa CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) – Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2464 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 537/2014, dyrektywy 2004/109/WE, dyrektywy 2006/43/WE oraz dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju.

- a) Powód wprowadzenia dyrektywy: zbyt duży poziom ogólności wcześniejszych przepisów w kwestii ujawniania informacji niefinansowych (tzw. Dyrektywa NFRD) oraz zwiększenie przejrzystości i porównywalności spółek w celu ich oceny w aspekcie zgodności działalności z zasadami zrównoważonego rozwoju.
- b) Ujawnianie zbieranych informacji: według wspólnych europejskich standardów sprawozdawczości w zakresie

zrównoważonego rozwoju, tzw. ESRS (European sustainability reporting standards). Dla małych i średnich spółek giełdowych zostanie przygotowany, dedykowany im, uproszczony standard.

- c) Dyrektywa o raportowaniu w zakresie zrównoważonego rozwoju nakłada na firmy obowiązek składania corocznych raportów. Muszą one zawierać dane dotyczące ich wpływu na środowisko, społeczeństwo, prawa człowieka oraz ład korporacyjny.
- d) Wymóg poddania się przez przedsiębiorstwa ocenie niezależnych audytów i certyfikacji w celu potwierdzenia wiarygodności i poprawności ujawnianych danych. Przepisy zobowiązują państwa członkowskie do wdrożenia sankcji za nieprawidłową realizację obowiązków raportowych, w tym sankcji obejmujących administracyjne kary finansowe.
- e) Raportowanie w ramach dyrektywy CSRD – podmioty, terminy, zakres.
  - ➔ Raportowanie w zakresie zrównoważonego rozwoju – będzie dotyczyć ok. 50 tys. przedsiębiorstw w Unii Europejskiej. W pierwszej kolejności obowiązek obejmie duże spółki – niezależnie od tego, czy są one

II. MODUŁ SZKOLENIOWY: RAPORTOWANIE I STRATEGIA ESG

notowane na giełdzie, czy też nie. Przedsiębiorstwa spoza Unii Europejskiej, prowadzące w dużej mierze działalność na terenie wspólnoty i wykazujące obroty powyżej 150 mln € na terenie UE, będą podlegać wymogom na tych samych zasadach co duże spółki.

- ➔ czas na implementację dyrektywy CSRD do swojego prawa przez poszczególne państwa członkowskie UE – 18 miesięcy. Dyrektywa przewiduje trzystopniowy harmonogram zastosowania nowych obowiązków przez podmioty gospodarcze (tabela). Jako pierwsze ujawnień za 2024 r. mają dokonać największe podmioty, które już raportują informacje niefinansowe; termin: 2025 r. W następnym roku raportować będą pozostałe duże jednostki. Małe i średnie spółki giełdowe ujawnią swoje dane w 2027 r.
- ➔ Podsumowanie: w 2025 roku raportowanie za rok 2024 będzie dotyczyło podmiotów raportujących do tej pory na gruncie NFRD, czyli tzw. jednostek zainteresowania publicznego, np. spółek publicznych. Raportowanie w 2026 roku za 2025 rok będzie dotyczyło tzw. dużych przedsiębiorców, w rozumieniu nowej definicji, czyli zarówno przedsiębiorców notowanych, jak i

nienotowanych spełniających 2 z 3 kategorii, tj. zatrudnienie powyżej 250 pracowników, 20 mln EUR sumy aktywów, 40 mln EUR przychodów netto. Raportowanie w 2027 roku będzie dotyczyło 2026 roku i najszerzego zakresu podmiotów, m.in. notowanych małych i średnich przedsiębiorstw.

- ➔ Zakres ujawnianych informacji:
  - ✓ model biznesowy;
  - ✓ polityki, z uwzględnieniem wdrożonych procesów należytej staranności;
  - ✓ wyniki realizacji tych polityk;
  - ✓ ryzyka i zarządzanie ryzykiem;
  - ✓ kluczowe wskaźniki wyników związanych z daną działalnością (KPI);
  - ✓ strategia biznesowa;
  - ✓ odporność modelu biznesowego i strategii biznesowej na ryzyka związane z kwestiami zrównoważonego rozwoju;
  - ✓ plany służące zapewnieniu zgodności modelu biznesowego i strategii biznesowej z przejściem na

II. MODUŁ SZKOLENIOWY: RAPORTOWANIE I STRATEGIA ESG

zrównoważoną gospodarkę oraz z celami ograniczenia globalnego ocieplenia, zgodnie z Porozumieniem Paryskim, i osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r., zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/1119.

3. Integrowanie kryteriów ESG ze strategią biznesową.

1) Źródła włączania założeń ESG do strategii firmy:

- a) Presja rynkowa i trendy rynkowe, w tym wymogi właścicielskie
- b) Wymogi zgodności z regulacjami prawnymi
- c) Możliwości pozyskania kapitału i finansowania

➔ European Green Deal (zielony ład) – plan działań przyjęty przez Komisję Europejską: strategia zrównoważonego rozwoju dla Unii Europejskiej,

➔ Net “Zero” - Europa neutralna klimatycznie do 2050 r. – ograniczenie zjawiska globalnego ocieplenia,

➔ Budżet Unii Europejskiej 2021-2027 – blisko 30% środków przeznaczonych na inicjatywy i inwestycje z obszaru “zielonej” transformacji i cyfryzacji,

➔ Plan wsparcia działań na rzecz klimatu ze strony sektora usług finansowych.

2) Cele strategiczne w poszczególnych obszarach ESG – przykłady:

- a) Środowisko – zmniejszanie wpływu organizacji na emisję gazów cieplarnianych, efektywne zarządzanie oddziaływaniem firmy na środowisko naturalne,
- b) Społeczeństwo – zwiększenie bezpieczeństwa pracowników oraz ich kompetencji i zaangażowania, promowanie zdrowego stylu życia oraz wsparcie rozwoju społecznego i młodych talentów,
- c) Ład Korporacyjny – prowadzenie działalności w sposób transparentny, otwarte komunikowanie swojej działalności i realizację założeń strategicznych.

3) Cele operacyjne służące realizacji celów strategicznych ESG – przykłady:

- a) rozwój działalności bazującej na odnawialnych źródłach energii, realizacja obowiązków wynikających z unijnego i krajowego prawodawstwa w zakresie zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych – coroczne ograniczanie emisji gazów cieplarnianych w całym cyklu życia paliw w przeliczeniu na

II. MODUŁ SZKOLENIOWY: RAPORTOWANIE I STRATEGIA ESG

- jednostkę energii, usprawnienie procesów zarządzania w obszarze ochrony środowiska, prowadzenie analizy ryzyk i szans klimatycznych;
  - b) zwiększenie bezpieczeństwa pracy, podnoszenie kompetencji i zaangażowania pracowników, zapewnienie dostępu do prywatnego ubezpieczenia zdrowotnego i kart sportowych; wsparcie lokalnych społeczności, wsparcie młodych talentów i stwarzanie im szans rozwoju;
  - c) budowanie kultury organizacyjnej w oparciu o najwyższe standardy, ogólna dostępność celów, zadań i strategii firmy, wprowadzenie Kodeksu Partnera Biznesowego.
4. Dostosowanie kryteriów ESG do procesów biznesowych.
- 1) Procesy biznesowe a kryteria środowiskowe, społecznej odpowiedzialności i ładu korporacyjnego
  - 2) Zrównoważone inwestycje i technologie – odpowiedź na potrzeby inwestorów, udziałowców i klientów
5. Ryzyka związane z wdrożeniem ESG do strategii organizacji.
- a) etyka korporacyjna i odpowiedzialne zachowanie
  - b) odpowiedzialność za produkt
  - c) ryzyko dotyczące zatrudnienia
  - d) odpowiedzialne inwestycje
  - e) zasoby naturalne
  - f) zmiana klimatu
  - g) sprzeciw interesariuszy
  - h) uwzględnienie łańcuchów dostaw i innych powiązań ze stronami trzecimi.
6. Wyzwania związane z raportowaniem ESG.
- 1) brak zrozumienia na poziomie zarządu
  - 2) trudność w zdefiniowaniu struktury odpowiedzialności za ESG i kwestie klimatyczne
  - 3) trudność w zaangażowaniu organizacji, duży nakład pracy
  - 4) brak wiedzy o procesie, trudność w doborze metodyk
  - 5) brak narzędzia IT do zbierania danych i zarządzania ESG
7. Warsztaty – identyfikacja wyzwań ESG
- 1) Identyfikacja interesariuszy z punktu widzenia ESG
  - 2) Wyzwania wewnętrzne i zewnętrzne
  - 3) Zagrożenia i szanse mające wpływ na wyniki ESG

II. MODUŁ SZKOLENIOWY: RAPORTOWANIE I STRATEGIA ESG

Efekty uczenia się

- ➔ pogłębienie świadomości znaczenia ESG w biznesie oraz zrozumienie, z jakimi wymaganiami się wiąże; uczestnik:
  - ✓ wymienia założenia ESG w biznesie;
  - ✓ wymienia konkretne działania jakie biznes powinien podjąć, aby spełnić wymagania wynikające z koncepcji ESG;
  - ✓ wskazuje na konieczność podnoszenie wśród współpracowników świadomości znaczenie ESG w biznesie;
- ➔ poznanie regulacji prawnych UE służących działaniom na rzecz zrównoważonej gospodarki i ograniczenia skutków zmiany klimatu; uczestnik:
  - ✓ streszcza unijnie ramy zrównoważonego finansowania;
  - ✓ definiuje pojęcie zrównoważonego rozwoju zgodnie z znaczeniem nadanym mu w ramach unijnego prawodawstwa;
  - ✓ omawia wskaźniki referencyjne, normy i oznakowania i narzędzie służące dostosowaniu strategii inwestycyjnych przedsiębiorstw do unijnych celów klimatycznych i środowiskowych;
- ✓ wymienia najistotniejsze założenia unijnej strategii dotyczące finansowania transformacji w stronę gospodarki zrównoważonej;
- ➔ poznanie i zrozumienie zasad raportowania ESG; uczestnik:
  - ✓ streszcza założenia tzw. „taksonomii”, w szczególności w zakresie celu jej wprowadzenia, znaczenia działalności gospodarczej zrównoważonej środowiskowo, możliwości pozyskiwania finansowania na działalność biznesową;
  - ✓ charakteryzuje założenia dotyczące systemu ujawniania informacji dla przedsiębiorstw finansowych i niefinansowych;
- ➔ poznanie i zrozumienie narzędzi i metod do opracowania strategii zrównoważonego rozwoju; uczestnik:
  - ✓ wymienia czynniki jakie powinny zostać uwzględnione podczas opracowywania strategii zrównoważonego rozwoju;
  - ✓ opracowuje cele strategiczne i operacyjne w poszczególnych obszarach ESG;
- ➔ nabycie umiejętności rozpoznawania ryzyk i wyzwań, jakie towarzyszą raportowaniu ESG oraz integracji i wdrażaniu ESG do strategii organizacji; uczestnik:
  - ✓ wymienia wyzwania związane z raportowaniem ESG;

II. MODUŁ SZKOLENIOWY: RAPORTOWANIE I STRATEGIA ESG

- ✓ wymienia wyzwania jakie związane są z włączeniem ESG do strategii organizacji;
- ➔ wzrost motywacji w zakresie promowania dobrych praktyk ESG; uczestnik:
  - ✓ wymienia dobre praktyki promowania założeń ESG;
  - ✓ wskazuje na potrzebę zwiększania świadomości odpowiedzialności wśród współpracowników za działania mające bezpośredni i pośredni wpływ na kwestie środowiskowe i społeczne.

III. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZRÓWNOWAŻONE FINANSOWANIE

III. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZRÓWNOWAŻONE FINANSOWANIE

III. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZRÓWNOWAŻONE FINANSOWANIE

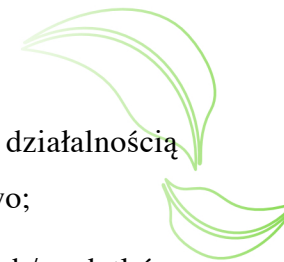
Czas trwania: 15 godzin

Zakres tematyczny

1. 1. Unijne ramy zrównoważonego finansowania.
  - 1) unijna systematyka dotycząca zrównoważonego rozwoju - przyjęcie wspólnej definicji zrównoważonego rozwoju;
  - 2) system ujawniania informacji dla przedsiębiorstw niefinansowych i finansowych:
    - a) wpływ działalności przedsiębiorstwa na środowisko i społeczeństwo;
    - b) ryzyko biznesowe i finansowe, które ponosi przedsiębiorstwo w związku z narażeniem wynikającym ze zrównoważonego rozwoju (konceptcja „podwójnej istotności”);
  - 3) zestaw narzędzi inwestycyjnych, w tym wskaźniki referencyjne, normy i oznakowania
    - a) ułatwienie dostosowania uczestnikom rynku finansowego dostosowanie ich strategii inwestycyjnych do unijnych celów klimatycznych i środowiskowych;
2. Strategia dotycząca finansowania transformacji w stronę gospodarki zrównoważonej.
  - 1) finansowanie przejścia na zrównoważony rozwój - finansowanie planów oraz osiągnięcia celów klimatycznych i szerszych celów środowiskowych;
  - 2) inkluzywność – uwzględnienie potrzeb osób fizycznych oraz małych średnich przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego finansowania i zapewnienie im większego dostępu do takiego finansowania;
  - 3) odporność sektora finansowego i jego wkład – wpływ sektora finansów na osiągnięcie celów zrównoważonego rozwoju;
  - 4) globalne ambicje – międzynarodowy konsensus na rzecz globalnego programu na rzecz zrównoważonego finansowania.
3. Założenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje – tzw. Taksonomia.
  - 1) sześć celów środowiskowych taksonomii:
    - a) łagodzenie zmian klimatu
    - b) adaptacja do zmian klimatu

III. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZRÓWNOWAŻONE FINANSOWANIE

- c) zrównoważone wykorzystanie i ochrona zasobów wodnych i morskich;
  - d) przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym;
  - e) zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola;
  - f) ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów
- 2) b) działalność gospodarcza zrównoważona środowiskowo:
- a) wnoszenie istotnego wkładu w co najmniej jeden cel środowiskowy
  - b) niewyrządzanie poważnych szkód dla żadnego z celów środowiskowych
  - c) minimalne gwarancje prowadzenia działalności
  - d) techniczne kryteria kwalifikacji
4. 4. Obowiązki przedsiębiorcy związane z taksonomią.
- 1) branża finansowa:
    - a) informacje o celu środowiskowym;
    - b) składane oświadczenia;
  - 2) pozostali przedsiębiorcy:
    - a) obowiązek publikowania informacji niefinansowych:
      - b) procentowy udział obrotów związanych z działalnością kwalifikowaną jako zrównoważona środowiskowo;
      - c) procentowy udział nakładów inwestycyjnych/wydatków operacyjnych związanych z działalnością kwalifikowaną jako zrównoważona środowiskowo;
5. Standardy zrównoważonego finansowania
- 1) Rozszerzenie istniejącego zestawu narzędzi zrównoważonego finansowania, aby ułatwić dostęp do finansowania transformacji
  - 2) Poprawienie włączenia małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) oraz konsumentów, w celu zapewnienia im odpowiednich narzędzi i zachęt do uzyskania dostępu do finansowania transformacji.
  - 3) Zwiększenie odporności systemu gospodarczego i finansowego na zagrożenia dla zrównoważonego rozwoju
  - 4) Zwiększenie wkładu sektora finansowego w zrównoważony rozwój
  - 5) Zapewnienie integralności systemu finansowego UE i monitorowanie jego uporządkowanego przejścia na zrównoważony rozwój

III. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZRÓWNOWAŻONE FINANSOWANIE

- 6) Opracowywanie międzynarodowych inicjatyw i standardów zrównoważonego finansowania oraz wspieranie krajów partnerskich UE
6. Zasady odpowiedzialnej bankowości ONZ.
- 1) dostosowanie strategii biznesowej do potrzeb jednostki i całego społeczeństwa;
  - 2) ustalenie wpływu i celu działalności, aby odpowiednio zarządzać ryzykiem związanym z działalnością banków;
  - 3) współpraca z klientami i odbiorcami usług, aby promować praktyki oparte na zrównoważonym rozwoju;
  - 4) prowadzenie aktywnych konsultacji z interesariuszami, w celu osiągnięcia społecznych celów;
  - 5) przestrzegania opisywanych Zasad poprzez skuteczne zarządzanie ładem korporacyjnym i wdrażanie kultury odpowiedzialnej bankowości;
  - 6) dokonywanie przeglądu wdrożenia zasad, zapewnienie transparentności działań oraz odpowiedzialność za ich wpływ.
7. Zasady odpowiedzialnych ubezpieczeń ONZ.
- 1) uwzględnianie w procesach decyzyjnych kwestii środowiskowych, społecznych istotnych z punktu widzenia działalności ubezpieczeniowej;
  - 2) współpraca z klientami i partnerami biznesowymi w celu podnoszenia świadomości w kwestiach środowiskowych, społecznych, zarządzania ryzykiem i opracowywania rozwiązań;
  - 3) współpraca organami rządowymi i samorządowymi i innymi kluczowymi interesariuszami w celu promowania szeroko zakrojonych działań w całym społeczeństwie w kwestiach środowiskowych, społecznych;
  - 4) dokonywanie przeglądu wdrożenia zasad, zapewnienie transparentności działań oraz odpowiedzialności za ich wpływ.
8. Zasady odpowiedzialnego inwestowania ONZ
- 1) włączenie zagadnień ESG do analiz inwestycyjnych oraz procesów decyzyjnych;
  - 2) włączenie zagadnień ESG do zasad i praktyk własnościowych;
  - 3) dążenie do ujawnienia kwestii ESG przez podmioty, w które inwestowane są środki;
  - 4) promowanie wdrażania zasad odpowiedzialnego inwestowania w branży inwestycyjnej;

III. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZRÓWNOWAŻONE FINANSOWANIE

- 5) współpraca w celu wzmocnienia wdrażania zasad odpowiedzialnego inwestowania;
  - 6) raportowanie stanu wdrożenia zasad odpowiedzialnego inwestowania.
9. Czym jest zielony dług?
10. Obligacje SB (Sustainability Bonds).
- 1) definicja obligacji SB;
  - 2) określenie celu środków pochodzących z emisji;
  - 3) Zasady Obligacji SB (Sustainability Bonds Principles):
    - a) strukturyzacja;
    - b) wypełnienie obowiązków informacyjnych;
    - c) raportowanie;
  - 4) korzyści związane z emisją obligacji SB
  - 5) bariery w efektywnym wykorzystaniu obligacji SB
11. Obligacje SLB (Sustainability-Linked Bonds).
- 1) definicja obligacji SLB;
  - 2) określenie celu środków pochodzących z emisji;
- 3) Zasady Obligacji związanych ze Zrównoważonym Rozwojem (Sustainability-Linked Bonds Principles):
    - a) strukturyzacja;
    - b) wypełnienie obowiązków informacyjnych;
    - c) raportowanie;
  - 4) korzyści związane z emisją obligacji SLB;
  - 5) bariery w efektywnym wykorzystaniu obligacji SLB;
12. Zielone obligacje (green bonds).
- 1) definicja zielonych obligacji;
  - 2) określenie celu środków pochodzących z emisji;
  - 3) korzyści z emisji zielonych obligacji:
    - a) pozyskanie kapitału dłużnego na sfinansowanie zrównoważonego projektu;
    - b) budowanie obrazu spółki zaangażowanej w sprawy zrównoważonego rozwoju;
    - c) potencjalnie niższy koszt emisji;
    - d) dywersyfikacja inwestorów;
    - e) niższa zmienność cen instrumentów na rynku wtórnym;

III. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZRÓWNOWAŻONE FINANSOWANIE

- f) wyższy popyt.
  - 4) istota raportów z alokacji i wpływu inwestycji na środowisko;
  - 5) metodyka raportowania alokacji i wpływu;
  - 6) ramy oceny zielonych obligacji.
13. Społeczne obligacje.
- 1) definicja społecznych obligacji;
  - 2) Zasady Obligacji Społecznych:
    - a) wykorzystanie wpływów;
    - b) ewaluacja i selekcja projektów;
    - c) zarządzanie wpływami;
    - d) raportowanie;
  - 3) rodzaje zadań finansowanych z obligacji społecznych;
  - 4) konstrukcja obligacji społecznych – payment-by-results;
  - 5) procedura emisji obligacji społecznych;
  - 6) klasyfikacja obligacji społecznych:
    - a) filantropijne
    - b) obligacje społeczne sektora publicznego;
  - c) społeczne obligacje komercyjne;
  - d) społeczne obligacje hybrydowe;
  - 7) różnice pomiędzy obligacją społeczną a tradycyjną;
  - 8) korzyści wynikające z emisji społecznych obligacji:
    - a) nacisk na efektywność finansowanego zadania/projektu;
    - b) racjonalność publicznego wydatkowania środków;
    - c) transfer i dywersyfikacja ryzyka;
    - d) możliwość wielokrotnego wykorzystania;
  - 9) wady obligacji:
    - a) długi okres realizacji inwestycji;
    - b) konieczność określenia mierników oceny skutków realizowanych zadań;
    - c) trudności w komunikacji partnerów projektu;
14. Zielone kredyty (green loans).
- 1) definicja zielonych kredytów;
  - 2) określenie celu przeznaczenie środków pozyskanych w ramach zielonych kredytów;

III. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZRÓWNOWAŻONE FINANSOWANIE

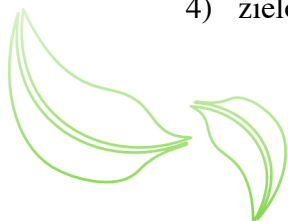
- 3) rozpoznawanie, czy dane finansowanie jest finansowaniem z sektora green loans:
  - a) korzyść dla środowiska płynące z realizacji finansowanego projektu;
  - b) opis ekologiczny projektu;
  - c) kontrola wykorzystania środków pochodzących z zielonych kredytów;
  - d) wymogi raportowania dot. wykorzystania środków i postępów realizacji finansowanego przedsięwzięcia.

15. Fundusze ESG.

- 1) produkty neutralne pod względem ESG;
- 2) produkty „light green”;
- 3) produkty “dark green”;

16. Inne rodzaje zielonych instrumentów finansowych.

- 1) sustainability linked-loan;
- 2) gender bonds;
- 3) climate awareness bonds;
- 4) zielone swapy/forwardy;

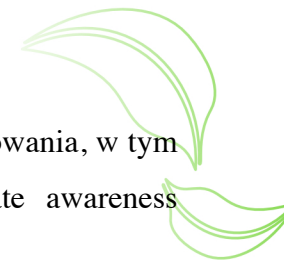
III. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZRÓWNOWAŻONE FINANSOWANIE

Efekty uczenia się:

-
- ➔ Nabycie wiedzy na temat zrównoważonego finansowania i działalności zrównoważonej środowiskowo. Uczestnik:
    - ✓ streszcza unijnie ramy zrównoważonego finansowania;
    - ✓ definiuje pojęcie zrównoważonego rozwoju zgodnie z znaczeniem nadanym mu w ramach unijnego prawodawstwa;
    - ✓ charakteryzuje założenia dotyczące systemu ujawniania informacji dla przedsiębiorstw finansowych i niefinansowych;
    - ✓ omawia wskaźniki referencyjne, normy i oznakowania i narzędzie służące dostosowaniu strategii inwestycyjnych przedsiębiorstw do unijnych celów klimatycznych i środowiskowych;
    - ✓ wymienia najistotniejsze założenia unijnej strategii dotyczącej finansowania transformacji w stronę gospodarki zrównoważonej;
    - ✓ streszcza założenia tzw. „taksonomii”, w szczególności w zakresie celu jej wprowadzenia, znaczenia działalności gospodarczej zrównoważonej środowiskowo, możliwości pozyskiwania finansowania na działalność biznesową;
    - ✓ omawia zasady odpowiedzialnej bankowości;
  - ➔ Nabycie wiedzy dotyczącej pozyskania i zasad emisji produktów zrównoważonego finansowania. Uczestnik:
    - ✓ omawia zasady odpowiedzialnych ubezpieczeń;
    - ✓ omawia zasady odpowiedzialnego inwestowania;
    - ✓ definiuje obligacje SB (Sustainability Bonds);
    - ✓ omawia cele na jakie mogą zostać przeznaczone obligacje SB;
    - ✓ omawia zasady emisji i wykorzystania obligacji SB w zakresie ich ustrukturyzowania obowiązków informacyjnych, raportowania;
    - ✓ wymienia korzyści płynące z emisji obligacji SB;
    - ✓ definiuje obligacje SLB (Sustainability-Linked Bonds);
    - ✓ określa cele na jakie mogą zostać przeznaczone obligacje SLB;
    - ✓ omawia zasady emisji i wykorzystania obligacji SLB w zakresie ich ustrukturyzowania, obowiązków informacyjnych, raportowania.
    - ✓ wymienia korzyści płynące z emisji obligacji SLB
    - ✓ definiuje zielone obligacje;
    - ✓ omawia cele na jakie mogą zostać przeznaczone zielone obligacje;
-

III. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZRÓWNOWAŻONE FINANSOWANIE

- ✓ omawia zasady wykorzystania zielonych obligacji w zakresie ich ustrukturyzowania, obowiązków informacyjnych, raportowania;
- ✓ wymienia korzyści z płynących z emisji zielonych obligacji;
- ✓ wymienia bariery w zakresie efektywnego wykorzystania zielonych obligacji;
- ✓ definiuje społeczne obligacji;
- ✓ omawia zasady wykorzystania obligacji społecznych w zakresie wykorzystania wpływu, ewaluacji i selekcji projektów, zarządzania wpływami, raportowania;
- ✓ wymienia i charakteryzuje rodzaje obligacji społecznych;
- ✓ omawia procedurę emisji obligacji społecznych;
- ✓ wymienia korzyści i wady obligacji społecznych;
- ✓ definiuje zielone kredyty;
- ✓ charakteryzuje cele na jakie mogą zostać przeznaczone środki pochodzącego z zielonych kredytów;
- ✓ omawia wymogi realizacji finansowania projektu przy pomocy zielonego kredytu.
- ✓ charakteryzuje produkty inwestycyjne neutralne pod względem ESG, produkty „light green”, produkty „dark green”;
- ✓ omawia inne instrumenty zrównoważonego finansowania, w tym sustainability-linked loans, gender bonds, climate awareness bonds, zielone swapy/forwardy.

IV. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZRÓWNOWAŻONE MODELE BIZNESOWE

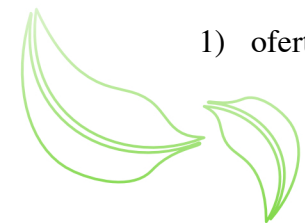
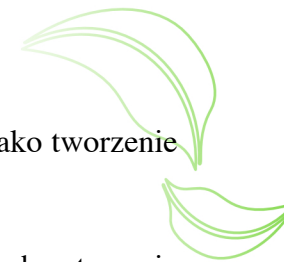
IV. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZRÓWNOWAŻONE MODELE BIZNESOWE

IV. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZRÓWNOWAŻONE MODELE BIZNESOWE

Czas trwania: 15 godz.

Zakres tematyczny:

1. Wprowadzenie do zagadnienia zrównoważonego modelu biznesowego
  - 1) gospodarka oparta na funkcjonalności;
  - 2) gospodarka dzielenia się;
  - 3) gospodarka o obiegu zamkniętym;
  - 4) model biznesowy jako holistyczny opis tego, jak przedsiębiorstwo prowadzi działalność biznesową;
  - 5) model biznesowy jako narzędzie służące do opisywania i klasyfikowania biznesów;
2. Dlaczego biznes musi działać na rzecz rozwiązywania globalnych problemów?
3. Koncepcja wartości jako najistotniejsze pojęcie w rozważaniach nad modelami biznesowymi.
4. Proces tworzenia wartości przez organizacje
  - 1) oferta produktowo-usługowa jako propozycja wartości;
  - 2) działania podejmowane w celu dostarczania oferty jako tworzenie i dostarczanie wartości;
  - 3) generowanie zysków z dostarczanej oferty jako przechwytywanie wartości;
  - 4) ocena i analiza zakłóceń w branży, w celu budowania wspólnej wartości;
5. Definiowanie zrównoważonego modelu biznesowego.
6. Cechy charakterystyczne zrównoważonego modelu biznesowego
  - 1) cechy ekonomiczne;
  - 2) cechy środowiskowe;
  - 3) cechy społeczne;
  - 4) cechy holistyczne/wielowymiarowe.
7. Zysk w zrównoważonym modelu biznesowym.
8. Formy organizacyjno-prawne zrównoważonych modeli biznesowych
  - 1) standardowe formy organizacyjne;
  - 2) innowacyjne formy organizacyjne.
9. Kryteria wyróżnienia zrównoważonych modeli biznesowych
  - 1) zobowiązanie do realizacji społecznego celu;
  - 2) spójność działalności biznesowej z przyjętym społecznie celem;

IV. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZRÓWNOWAŻONE MODELE BIZNESOWE

- 3) zaangażowanie pracowników w ustalenie celów przedsiębiorstwa;
  - 4) nadzór interesariuszy;
  - 5) uczciwy poziom wynagrodzeń;
  - 6) rozsądne zyski;
  - 7) odpowiedzialność społeczna i ekologiczna;
  - 8) transparentność;
  - 9) zrównoważony proces tworzenia wartości prowadzący do zrównoważonego efektu;
  - 10) przeformułowanie komponentów modelu biznesowego;
  - 11) modelowanie wrażliwe na kontekst;
  - 12) modelowanie oparte na współpracy;
  - 13) zarządzanie wpływem i wynikami;
10. Zrównoważone innowacje
- 1) technologiczne;
  - 2) organizacyjne;
  - 3) produktowe/usługowe;
  - 4) finansowe
11. Zmiana sposobu prowadzenia działalności gospodarczej

- 1) zrównoważone start-upy;
- 2) transformacja zrównoważonego modelu biznesowego;
- 3) dywersyfikacja zrównoważonego modelu biznesowego;
- 4) przejęcie zrównoważonego modelu biznesowego;

12. Schemat zrównoważonego modelu biznesowego

- 1) kluczowi partnerzy;
- 2) kluczowe czynności;
- 3) kluczowe zasoby;
- 4) propozycje wartości;
- 5) relacje z klientem;
- 6) kanały dystrybucji;
- 7) segmenty klientów;
- 8) struktura kosztów;
- 9) strumienie przychodów;

13. KPI jako narzędzie oceny działania przedsiębiorstwa w kierunku osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju

- 1) indywidualny dobór odpowiednich wskaźników;
- 2) wykorzystanie KPI w kontroli menedżerskiej;

IV. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZRÓWNOWAŻONE MODELE BIZNESOWE

- 3) tworzenie użytecznego zestawu KPI
  - 4) wskaźniki finansowe i niefinansowe w kontekście osiągnięcia założonych celów zrównoważonego rozwoju w przedsiębiorstwa.
14. Zarządzanie zrównoważonym rozwojem przedsiębiorstwa
- 1) projektowanie innowacyjnych rozwiązań zgodnych z koncepcją zrównoważonego rozwoju;
  - 2) rozwijanie przedsiębiorstwa poprzez współpracę z otoczeniem społecznym;
  - 3) wdrażanie zmian zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju;
  - 4) motywowanie pracowników do działań zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju;
15. Powiązanie pomiędzy zrównoważonym modelem biznesowym a hierarchią gospodarowania odpadami
16. Wyzwania i możliwości związane z wdrażaniem zrównoważonego modelu biznesowego – warsztaty.
17. Przykłady dobrych praktyk na rzecz zrównoważonego rozwoju – jak przedsiębiorstwa wdrażają założenia zrównoważonego rozwoju?

IV. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZRÓWNOWAŻONE MODELE BIZNESOWE

Efekty uczenia się:

➔ Poznanie i zrozumienie metod wykorzystania zarządzania zrównoważonym rozwojem jako przewagi konkurencyjnej.

Uczestnik:

- ✓ wskazuje na role podmiotów biznesowych w rozwiązywaniu współczesnych globalnych problemów takich jak zmiany klimatu, nierówności dochodowe itp.
- ✓ planuje i kieruje działaniami firmy zgodnie z założeniami zrównoważonego zarządzania przedsiębiorstwem;
- ✓ wskazuje w jaki sposób biznes może być katalizatorem zmian w obliczu istotnych globalnych problemów;
- ✓ analizuje otoczenie biznesowe w celu doskonalenia przyjętego zrównoważonego sposobu prowadzenia przedsiębiorstwa.

➔ Poznanie i zrozumienie różnych modeli biznesowych, które firmy mogą wykorzystać do przejścia przez proces transformacji europejskiej gospodarki. Uczestnik:

- ✓ definiuje pojęcie modelu biznesowego oraz zrównoważonego modelu biznesowego oraz inne pojęcia, do których definicja zrównoważonego modelu biznesowego się odwołuje;

✓ dokonuje klasyfikacji biznesów w oparciu o założenia modelu biznesowego;

✓ omawia koncepcje wartości jako element konstrukcyjny zrównoważonego modelu biznesowego;

✓ charakteryzuje proces tworzenia wartości przez przedsiębiorstwo;

✓ wskazuje na funkcję zysku w przedsiębiorstwie działającym w oparciu o zrównoważony model biznesowy;

✓ wymienia standardowe i innowacyjne formy organizacyjne przedsiębiorstw działających w oparciu o zrównoważony model biznesowy;

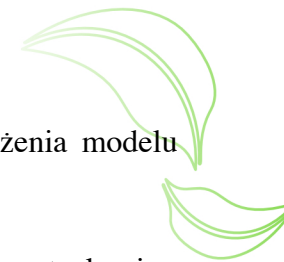
✓ charakteryzuje kryteria wyróżniające zrównoważony model biznesowy od innych modeli;

✓ wymienia zrównoważone innowacje technologiczne, organizacyjne, produktowe/usługowe i finansowe;

✓ omawia schemat zrównoważonego modelu biznesowego;

✓ wskazuje w jaki sposób przedsiębiorstwo może przejść w swojej działalności na zrównoważony model biznesowy;

✓ omawia wyzwania i możliwości związane z wdrażaniem zrównoważonego modelu biznesowego;

IV. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZRÓWNOWAŻONE MODELE BIZNESOWE

wskazuje na powiązania założeń zrównoważonego modelu biznesowego z innymi narzędziami służącymi rozwiązywaniu globalnych problemów.

➔ Nabycie umiejętności formułowania skutecznych wskaźników KPI w celu pomiaru wpływu i zależności organizacji od środowiska.

Uczestnik:

- ✓ charakteryzuje wskaźniki KPI – omawia ich znaczenie w ocenie osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju przez przedsiębiorstwo;
- ✓ dobiera wskaźniki KPI do indywidualnych uwarunkowań funkcjonowania przedsiębiorstwa;
- ✓ analizuje wskaźniki KPI i zgodnie z dokonaną analizą proponuje dalsze kierunki działania w rozwoju przedsiębiorstwa.

V. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KLIMATYCZNYM I INTEGRACJA ESG W ORGANIZACJI

V. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KLIMATYCZNYM I INTEGRACJA ESG W ORGANIZACJI

Czas trwania: 24 godziny

Zakres tematyczny:

1. Ryzyka klimatyczne – pojęcia, kategorie, znaczenie i skutki.

1) Ryzyka fizyczne – wprowadzenie.

➔ ryzyka związane z ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi (cyklony, huragany, powódzie itp.) lub stopniowymi, kumulującymi się zmianami następującymi w średnim i długim okresie (wzrost średniej temperatury, zmiany wzorców opadów, podnoszenie się poziomu mórz i oceanów).

2) Ryzyka przejścia (transformacyjne) – wprowadzenie.

➔ ryzyka związane z przechodzeniem na gospodarkę bezemisyjną – dotyczą polityki i reform regulacyjnych związanych z obniżaniem wielkości emisji, postępem technicznym w takich dziedzinach jak energia odnawialna czy magazynowanie w akumulatorach, a także zmiany oczekiwań interesariuszy w zakresie działań na rzecz

klimatu; do tej grupy należy także ryzyko sporów prawnych – powstające w wyniku powiązania działalności przedsiębiorstwa ze zmianami klimatycznymi bądź nieskutecznego zarządzania zagrożeniami fizycznymi i/lub związanymi z transformacją gospodarczą.

3) Ryzyka fizyczne i ich skutki finansowe:

➔ Ryzyka krótkoterminowe (wynikające z konkretnych ekstremalnych zdarzeń pogodowych):

a) spadek przychodów w związku ze zmniejszeniem zdolności produkcyjnych (np. trudności związane z transportem, zakłócenia w łańcuchu dostaw),

b) spadek przychodów i wzrost kosztów w związku z niekorzystnym wpływem na pracowników (zdrowie, bezpieczeństwo, absencje)

c) przedterminowa likwidacja istniejących aktywów (np. uszkodzenia mienia i aktywów w lokalizacjach wysokiego ryzyka)

➔ Ryzyka długoterminowe (związane z długofalowymi zmianami wzorów klimatycznych):

V. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KLIMATYCZNYM I INTEGRACJA ESG W ORGANIZACJI

-
- a) zwiększenie kosztów operacyjnych (np. niewystarczająca ilość wody dla elektrowni wodnych lub do chłodzenia elektrowni spalających paliwa kopalne oraz elektrowni jądrowych),
  - b) zwiększenie kosztów inwestycyjnych, związanych z uszkodzeniem różnych obiektów,
  - c) zmniejszenie wpływów w związku ze spadkiem produkcji / sprzedaży
  - d) wzrost wysokości składek ubezpieczeniowych
  - e) ograniczenie dostępności ubezpieczeń dla aktywów znajdujących się w lokalizacjach wysokiego ryzyka
- 4) Ryzyka przejścia i ich skutki finansowe
  - 5) Ryzyka polityczne – wzrost cen emisji gazów cieplarnianych, rygorystyczne obowiązki sprawozdawcze w zakresie emisji, wymagania i regulacje dotyczące istniejących produktów i usług
    - a) wzrost kosztów operacyjnych (np. wyższe koszty przestrzegania przepisów, wzrost składek ubezpieczeniowych),
    - b) odpisy, utrata wartości i przedterminowa likwidacja istniejących aktywów.
  - 6) Ryzyko prawne – spory prawne.
  - 7) Ryzyka technologiczne – zastępowanie istniejących produktów i usług ich niskoemisyjnymi odpowiednikami, nieudane inwestycje w nowe technologie, koszty przechodzenia na technologie generujące mniej energii
    - ➔ odpisy i przedterminowa likwidacja istniejących aktywów,
    - ➔ zmniejszenie popytu na produkty i usługi,
    - ➔ nakłady na działalność badawczo-rozwojową (B+R), w zakresie nowych i alternatywnych technologii,
    - ➔ inwestycje kapitałowe w rozwój technologii,
    - ➔ koszty wdrażania nowych praktyk i procesów.
  - 8) Ryzyko rynkowe jako efekt zmian podaży niektórych towarów giełdowych, produktów i usług oraz popytu na nie – zmiany zachowań konsumenckich, wzrost kosztów surowców, niepewność rynkowa.
    - a) zmniejszenie popytu na dobra i usługi wskutek zmiany preferencji konsumentów,
    - b) wzrost kosztów produkcji spowodowany zmianą cen środków produkcji (m.in. energii i wody) oraz wymogów dotyczących jej wytworów (np. unieszkodliwianie odpadów),

V. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KLIMATYCZNYM I INTEGRACJA ESG W ORGANIZACJI

- c) nagłe i nieprzewidziane zmiany cen energii,
  - d) zmiana struktury i źródeł przychodów, prowadząca do ich spadku,
  - e) zmiana cen aktywów (np. rezerw paliw kopalnych, wycen gruntów, wycen papierów wartościowych).
- 9) Ryzyko utraty reputacji – zmiany preferencji konsumentów, stygmatyzacja sektora (branży), nasilenie obaw interesariuszy, negatywne opinie.
- a) spadek przychodów wskutek mniejszego popytu na towary / usługi,
  - b) spadek przychodów w związku ze zmniejszeniem zdolności produkcyjnych (np. opóźnienia w uzyskaniu decyzji o planie zabudowy, zakłócenia w łańcuchach dostaw,
  - c) spadek przychodów w związku z niekorzystnymi skutkami dla zarządzania zasobami ludzkimi i planowania zatrudnienia (np. przyciągania nowych pracowników i ich retencji),
  - d) mniejsza dostępność kapitału.
2. Niefinansowe kategorie ryzyka a planowanie działalności firmy.
- 1) Poziomy ryzyka związanego z ESG a rodzaj przedsiębiorstwa i sektora działalności.
- 2) Environment (obszar środowiskowy)
    - a) Działalność uznana za zrównoważoną w aspekcie środowiskowym
    - b) Gospodarka o obiegu zamkniętym
    - c) Cele w zakresie niskoemisyjności
  - 3) Social (obszar społeczny)
    - a) Działalność uznana za zrównoważoną w sensie społecznym
    - b) Narzędzia realizacji kryteriów społecznych – prawa człowieka, równość, diversity
  - 4) Governance (ład korporacyjny)
    - a) Działalność uznana za zrównoważoną w zakresie ładu korporacyjnego
    - b) Raportowanie niefinansowe
    - c) Europejskie standardy w zakresie raportowania ESG – aspekt praktyczny
3. ESG w relacjach z interesariuszami.
- 1) Kim są interesariusze?

V. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KLIMATYCZNYM I INTEGRACJA ESG W ORGANIZACJI

- a) Interesariusze wewnętrzni (insiders): pracownicy, managerowie, udziałowcy / akcjonariusze, sponsorzy, właściciele, zarząd, rada nadzorcza.
  - b) Interesariusze zewnętrzni (outsiders): klienci / konsumenci, dostawcy, wykonawcy / podwykonawcy, inwestorzy, konkurenci, instytucje finansowe, władze państwowe, społeczności lokalne, organizacje pozarządowe, organizacje ekologiczne, społeczne, gospodarcze i polityczne, media / liderzy opinii, związki zawodowe.
- 2) Zaangażowanie interesariuszy
- a) Interesariusze pozytywni (np. udziałowcy, zleceniodawcy, instytucje finansujące)
  - b) Interesariusze negatywni (np. organizacje konkurencyjne, instytucje wpływające niekorzystnie na realizację danego projektu)
  - c) Prawidłowe rozpoznanie relacji, potrzeb i oczekiwań interesariuszy;
    - ➔ oczekiwania pracowników:
      - ✓ godne warunki zatrudnienia
      - ✓ wynagrodzenie adekwatne do wkładu w rozwój przedsiębiorstwa
      - ✓ stabilność zatrudnienia
      - ✓ równe traktowanie, brak dyskryminacji
      - ✓ umożliwienie samorozwoju
      - ✓ bezpieczeństwo i higiena pracy
    - ➔ oczekiwania właścicieli:
      - ✓ gwarancja ciągłości biznesu
      - ✓ zdolność do konkurowania
      - ✓ dywidendy
      - ✓ dbałość o wzrost wartości akcji
      - ✓ przestrzeganie zasad ładu korporacyjnego
    - ➔ oczekiwania dostawców:
      - ✓ stabilne i trwałe relacje
      - ✓ terminowe regulowanie zobowiązań zgodnych z umową
      - ✓ adekwatne wynagrodzenie za świadczone usługi
      - ✓ ciągłość dostaw

V. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KLIMATYCZNYM I INTEGRACJA ESG W ORGANIZACJI

✓ etyka i kultura w działaniu

➔ oczekiwania społeczności lokalnych:

✓ materialny i niematerialny wkład w życie społeczne

✓ tworzenie miejsc pracy

✓ szanowanie integralności lokalnych kultur

✓ działania charytatywne na cele edukacji, kultury, sportu, zdrowia itp.

✓ ochrona środowiska

✓ bezpieczna działalność przedsiębiorstwa

➔ oczekiwania organizacji ekologicznych:

✓ minimalizacja szkodliwego wpływu na środowisko naturalne

✓ dbałość o kryteria środowiskowe i przestrzeganie wymogów prawnych w tym zakresie

✓ wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii

✓ stosowanie nowoczesnych technologii przyjaznych środowisku

✓ oczekiwanie władz centralnych i samorządowych:

✓ przestrzeganie prawa

✓ tworzenie nowych miejsc pracy

✓ innowacyjność

✓ wzrost konkurencyjności

✓ uczestnictwo w rozwoju kraju i regionu

3) ESG w relacjach z klientami

a) Oczekiwania klientów:

▶ pozytywne oddziaływanie firm na środowisko i społeczeństwo lub co najmniej minimalizowanie negatywnego wpływu

▶ podejmowanie konkretnych działań w celu ochrony środowiska, dbania o społeczeństwo i obowiązującego ładu korporacyjnego w przedsiębiorstwie

▶ finansowanie przez firmy działań proekologicznych

▶ usługi i produkty wytworzone zgodnie z zasadami ESG, w najwyższej jakości i o najwyższych parametrach,

▶ bezpieczeństwo użytkowania produktów

▶ poszanowanie klientów i profesjonalna obsługa

▶ łatwo dostępne i przejrzyste informacje, transparentność

b) Oczekiwania przedsiębiorstwa:

V. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KLIMATYCZNYM I INTEGRACJA ESG W ORGANIZACJI

- ▶ promocja produktów i usług
- ▶ budowanie wizerunku firmy na rynku
- ▶ budowanie dobrej reputacji w środowisku
- ▶ jasna i rzetelna współpraca
- ▶ zdecydowanie

3. Wpływ ESG na wartość przedsiębiorstwa.

1) Efektywność firm w obszarze ESG – wprowadzenie.

- a) wpływ ocen ESG na decyzje uczestników rynku – inwestorów instytucjonalnych, regulatorów i konsumentów indywidualnych;
- b) skutki dla cen aktywów i polityk korporacyjnych.

2) Ślad węglowy (carbon footprint) – wprowadzenie.

- a) emisje bezpośrednie powstałe w wyniku spalania paliw w instalacjach stacjonarnych,
- b) oraz w samochodach należących do floty organizacji,
- c) emisje pośrednie powstałe w wyniku wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej dostarczanej do przedsiębiorstwa przez dostawcę energii,

- d) inne emisje pośrednie powstałe m.in. w wyniku: wydobycia lub wytworzenia surowców czy produktów, wyprodukowania dóbr kapitałowych, zagospodarowania odpadów produkcyjnych, wykorzystywania wyprodukowanych przez firmę produktów, wykorzystania opakowań lub produktów po zakończonym cyklu życia.

3) Ślad wodny (water footprint) – wprowadzenie: woda na świecie, woda w organizmie człowieka, jak obliczyć ślad wodny.

- a) Bezpośrednie zużycie wody
- b) Pośrednie zużycie wody
- c) Jak zredukować ślad wodny?

4) Ocena agencji ratingowych ESG

- a) działalność agencji ratingowych – trzy rodzaje agencji ratingowych ESG:
  - ▶ Podstawowi dostawcy danych: zazwyczaj oferują szeroki zakres publicznie dostępnych, nieprzetworzonych danych. Zazwyczaj dane pochodzą z raportów firmowych lub firmowych witryn internetowych. (Przykłady: Bloomberg, Refinitive).

V. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KLIMATYCZNYM I INTEGRACJA ESG W ORGANIZACJI

- ▶ Kompleksowi dostawcy danych: przeważnie oferują kombinację publicznie dostępnych danych (media, organizacje pozarządowe, raporty firm), własnych kwestionariuszy, oraz danych przetwarzanych przez własnych analityków. Wszechstronni dostawcy obejmują wszystkie aspekty ESG. (Przykłady: Sustainalytics, MSCI, TruValue Labs, ISS ESG, Vigeo Eiris)
  - ▶ Wyspecjalizowani dostawcy danych: w większości oferują dogłębne dane, które obejmują jeden lub dwa aspekty ESG. Są one pomocne dla inwestorów próbujących rozwinąć się w określonej dziedzinie ESG (przykłady: CDP, TruCost).
- b) brak uniwersalnej metodyki analizy danych ESG stosowanych przez agencje ratingowe – prace analityczne Komisji Europejskiej nad zwiększeniem wiarygodności i porównywalności ratingów ESG;
- c) wykorzystanie oceny ryzyka ESG przez firmę do działań związanych z pozyskiwaniem kapitału, inicjatyw dotyczących zrównoważonego rozwoju, ale także do działań wizerunkowych zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych.
- d) Kontrowersje wokół rynku ratingów ESG
- ▶ niedostateczna przejrzystość w zakresie pozyskiwania danych i metod wykorzystania danych;
  - ▶ ujawnianie zestawów kryteriów oceny oraz wagi przypisanej tym kryteriom tylko przez niektóre firmy w swoich metodologiach;
  - ▶ problemy związane z terminowością, dokładnością i wiarygodnością ratingów ESG.
  - ▶ potencjalne konflikty interesów – dostawcy oferują równocześnie usługi oceny przedsiębiorstw oraz płatne usługi doradcze lub nakładają na oceniane podmioty opłaty za możliwość zapoznania się z raportami dotyczącymi oceny.
- 5) Greenwashing – czym jest i jak go zdemaskować.
- a) ukrywanie przez firmę kosztów alternatywnych – podawanie błędnych informacji na temat cech produktu, odnoszących się do jego oddziaływania na środowisko (np. energooszczędna elektronika wykonana jest faktycznie z niebezpiecznych dla środowiska materiałów),
  - b) podkreślanie przez firmę rzekomych faktów ekologicznych, pozostających bez związku z rzeczywistością – odwołanie się do czegoś, co nie ma racji bytu (np. twierdzenie na rynku

V. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KLIMATYCZNYM I INTEGRACJA ESG W ORGANIZACJI

- amerykańskim, że coś „nie zawiera HCFC”, czyli wodorochlorofluorowęglowodorów, których użycie w USA zostało zakazane w 2010 r. lub podkreślanie, że kosmetyk nie zawiera freonów, podczas gdy ich używanie jest od zabronione od lat 90. XX w.),
- c) redukcja kosztów przez firmę pod pozorem dbałości o środowisko (na przykład wysyłanie faktury e-mailem czy prośba o rzadsze używanie ręczników),
  - d) brak przedstawienia przez firmę dowodów – nie ma dostępnych informacji o ekologiczności produktu ani też żadnych wiarygodnych certyfikatów,
  - e) celowe stosowanie przez firmę nieprecyzyjnych informacji – opisy produktów są nieszczegółowe lub niesprecyzowane, mogą być źle zrozumiane przez konsumenta; przykładem jest określenie „all natural” (np. tlenek arsenu (III) lub rtęć występują w naturze, ale są silnie trujące; „naturalny” niekoniecznie oznacza „zielony”),
  - f) podkreślanie przez firmę „mniejszego zła” poprzez używanie jej produktów – np. „ekologiczne” papierosy czy „przyjazne dla środowiska” pestycydy,
  - g) stosowanie przez firmę tzw. białego kłamstwa – firma nielegalnie i bezpodstawnie używa ekoznaków i certyfikatów oraz stosuje zbyt przerysowane, sugestywne obrazy, podaje zmyślane dane, mające poświadczyć ekologiczność wyrobu – treść i forma fałszywych etykiet ma wprowadzić klienta w błąd,
  - h) zniekształcanie przez firmę rzeczywistego wpływu produktu na środowisko – firma eksponuje aspekt ekologiczny (np. twierdzenie, że opakowanie wyprodukowane jest z tworzywa ulegającego biodegradacji, ale jednocześnie brak informacji, jak duży ślad ekologiczny zostawia wyprodukowanie samego produktu lub nawet opakowania).
4. Przykładowe ryzyka związane z działalnością firmy z uwzględnieniem aspektów ESG oraz sposoby zarządzania nimi – warsztaty.
- 1) Ryzyko negatywnego wpływu na środowisko naturalne
  - 2) Ryzyko negatywnego wpływu na otoczenie społeczne
  - 3) Ryzyko pracownicze
  - 4) Ryzyko klimatyczne
  - 5) Ryzyko naruszenia praw człowieka

V. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KLIMATYCZNYM I INTEGRACJA ESG W ORGANIZACJI

- 6) Ryzyko korupcji
  - 7) Ryzyko nieetycznego prowadzenia biznesu
  - 8) Ryzyko w łańcuchu dostaw
  - 9) Ryzyko w zakresie zgodności produktów z przepisami prawa i standardami rynkowymi
  - 10) Ryzyko naruszenia bezpieczeństwa klientów
  - 11) Ryzyko niewłaściwej komunikacji
  - 12) Ryzyko w zakresie raportowania ESG
5. Warsztaty tworzenia operacyjnego planu integracji ESG.
- 1) zasady tworzenia polityki ESG – analiza wybranych przykładów
  - 2) analiza luk i dobór kryteriów ESG z uwzględnieniem:
    - a) regulacji prawnych
    - b) ryzyk klimatycznych
    - c) specyfiki branży firmy
    - d) łańcucha wartości
  - 3) integracja ESG ze strategią biznesową – tworzenie planu operacyjnego

V. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KLIMATYCZNYM I INTEGRACJA ESG W ORGANIZACJI

Efekty uczenia się:

- ➔ nabycie wiedzy w zakresie identyfikacji obszarów ryzyka klimatycznego w firmie;
  - ✓ wymienia rodzaje ryzyk klimatycznych w firmie; uczestnik:
  - ✓ charakteryzuje poszczególne rodzaje ryzyk mogących wystąpić w zawiązku z wdrażaniem założeń zrównoważonego rozwoju;
  - ✓ wskazuje na przykłady działania jakie firma może podjąć, aby zminimalizować niekorzystne skutki wdrażania strategii zrównoważonego rozwoju w organizacji;
- ➔ nabycie umiejętności zarządzania ryzykiem klimatycznym w firmie; uczestnik:
  - ✓ identyfikuje ryzyko;
  - ✓ analizuje ryzyko pod kątem możliwych do konsekwencji;
  - ✓ wskazuje na działania mające na celu ograniczenie ryzyka;
  - ✓ monitoruje i kontroluje ryzyko;
- ➔ nabycie wiedzy w zakresie identyfikacji obszarów integracji ESG w firmie;
- ➔ nabycie wiedzy w zakresie wpływu ESG na wartość przedsiębiorstwa; uczestnik:
  - ✓ ocenia efektywność firmy w obszarze ESG;
  - ✓ dostrzega w ESG zarówno szanse i jak zagrożenia w budowaniu wartości przedsiębiorstwa;
- ➔ nabycie umiejętności przygotowania organizacji do zewnętrznych ocen ESG, obecności w indeksach i ratingach ESG; uczestnik:
  - ✓ streszcza działalność agencji ratingowych działających w obszarze ESG;
  - ✓ potrafi wskazać jakimi wskaźnikami kierują się agencje ratingowe działające w obszarze ESG;
  - ✓ wymienia źródła danych, z których agencje ratingowe pozyskują informacje;
  - ✓ wskazuje na możliwe błędne oceny agencji ratingowej i wymienia potencjalne przyczyny tych błędnych ocen;
- ➔ nabycie umiejętności tworzenia operacyjnego planu integracji ESG;
- ➔ nabycie wiedzy z zakresu greenwashingu oraz jego demaskowania; uczestnik:
  - ✓ charakteryzuje pojęcie greenwashingu;
  - ✓ wymienia działania organizacji klasyfikowane jako przykład greenwashingu;

V. MODUŁ SZKOLENIOWY: ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KLIMATYCZNYM I INTEGRACJA ESG W ORGANIZACJI

- ➔ wzrost świadomości znaczenia zarządzania ryzykiem klimatycznym i integracji ESG w organizacji – dla akcjonariuszy, społeczeństwa i środowiska;
- ➔ wzrost świadomości znaczenia doskonalenia kompetencji w zakresie integracji ESG; uczestnik:
  - ✓ wskazuje na konieczność ciągłego podnoszenia swoich kompetencji w obszarze ESG.
- ➔ wzrost motywacji w zakresie promowania dobrych praktyk ESG; uczestnik:
  - ✓ wymienia dobre praktyki promowania założeń ESG;
  - ✓ wskazuje na potrzebę zwiększania świadomości odpowiedzialności wśród współpracowników za działania mające bezpośredni i pośredni wpływ na kwestie środowiskowe i społeczne.

VI. MODUŁ SZKOLENIOWY: STANDARDY I REKOMENDOWANE PRAKTYKI ESG

VI. MODUŁ SZKOLENIOWY: STANDARDY I REKOMENDOWANE PRAKTYKI ESG

VI. MODUŁ SZKOLENIOWY: STANDARDY I REKOMENDOWANE PRAKTYKI ESG

Czas trwania: 14 godzin

Zakres tematyczny:

1. Standardy ESG a raportowanie.

1) Ogólne zasady posługiwania się standardami i tworzenia raportów zrównoważonego rozwoju zgodnie z ESRS – struktura systemu standardów raportowania:

a) Trzy warstwy:

- ▶ Sector-agnostic (warstwa jednolita dla wszystkich spółek)
- ▶ Sector-specific (warstwa jednolita dla wszystkich spółek z danego sektora)
- ▶ Entity-specific (warstwa specyficzna dla danej spółki)

b) Trzy obszary:

- ▶ Strategy (zagadnienia modelu biznesowego, strategii i organizacji zarządzania zagadnieniami zrównoważonego rozwoju)

- ▶ Implementation (polityki i ustanowione w nich cele w odniesieniu do danego tematu / podtematu, plany działań i alokowane zasoby)
- ▶ Performance measurement (pomiar efektów realizowanych polityk i stan realizacji celów)

c) Trzy tematy:

- ▶ Environment (tematy środowiska naturalnego)
- ▶ Social (tematy dotyczące ludzi i społeczeństwa)
- ▶ Governance (tematy dotyczące zarządzania organizacją)

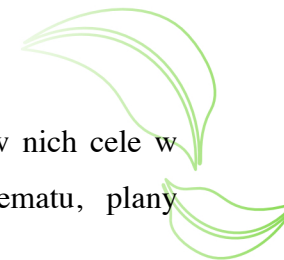
2) Struktura raportu

a) Strategia

- ▶ model biznesowy i strategia
- ▶ istotne obszary wpływu, ryzyka i szanse (zasada podwójnej istotności)
- ▶ organizacja i zarządzanie zagadnieniami zrównoważonego rozwoju

b) Wdrożenie

- ▶ polityki i cele,
- ▶ plany działania i zasoby

VI. MODUŁ SZKOLENIOWY: STANDARDY I REKOMENDOWANE PRAKTYKI ESG

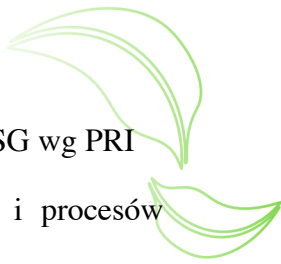

- c) Pomiar efektu
  - ▶ aktualne osiągnięcia
  - ▶ raport dot. stanu realizacji celów
- 3) Zasada podwójnej istotności (Double materiality principle) – zagadnienia zrównoważonego rozwoju istotne z perspektywy istotności finansowej oraz istotności wpływu.
- 4) GRI Standards – wytyczne Global Reporting Initiative (GRI)
  - a) Ujawnienia – standard Środowisko
    - ▶ ESRS E1 – Zmiana klimatu (9)
    - ▶ ESRS E2 – Zanieczyszczenie (6)
    - ▶ ESRS E3 – Zasoby wodne i morskie (5)
    - ▶ ESRS E4 – Bioróżnorodność i ekosystemy (6)
    - ▶ ESRS E5 – Wykorzystywanie zasobów i gospodarka o obiegu zamkniętym (6)
  - a) Ujawnienia – standard Społeczeństwo
    - ▶ ESRS S1 – Zatrudnienie (17)
    - ▶ ESRS S2 – Pracownicy w łańcuchu wartości (5)
    - ▶ ESRS S3 – Otoczenie społeczne (5)
    - ▶ ESRS S4 – Konsumenci i użytkownicy końcowi (5)
- a) Ujawnienia – standard Ład Zarządczy
  - ▶ ESRS G1 – Praktyki biznesowe (6)
- 2. Przygotowanie organizacji do zewnętrznych ocen ESG oraz obecności w ratingach ESG.
  - 1) zgłębienie metodologii badania oraz analizowanego przez daną agencję ratingową obszaru,
  - 2) zaangażowanie wielu obszarów przedsiębiorstwa w celu rzetelnego zebrania danych dot. polityki ESG lub planów jej przyjęcia,
  - 3) raportowanie oraz rewizja w zakresie wszystkich czynników i aspektów środowiskowych, społecznych oraz związanych z ładem korporacyjnym,
  - 4) opracowanie sposobu mierzenia wydajności ESG w firmie,
  - 5) analiza wskazująca na potencjalne problemy biznesowe związane z ESG,
  - 6) włączenie aspektów ESG w strategię firmy.
- 3. Indeksy giełdowe ESG – jak je właściwie czytać?
  - 1) Wzrost znaczenia odpowiedzialnego inwestowania dla zarządzających spółkami i inwestorów (instytucjonalnych i indywidualnych); wzrost popytu na akcje spółek kierujących się

VI. MODUŁ SZKOLENIOWY: STANDARDY I REKOMENDOWANE PRAKTYKI ESG

-
- zasadami ESG, obniżanie wyceny w przypadku dużego ryzyka ESG.
- 2) Ocena zrównoważonego rozwoju spółek notowanych na giełdzie na podstawie ich wyników w zakresie ochrony środowiska, spraw społecznych i ładu korporacyjnego (ESG) na przykładzie rankingu niezależnej agencji badawczej Sustainalytics.
  - 3) Znaczenie śledzenia indeksów ESG przez inwestorów dla podejmowania decyzji inwestycyjnych.
4. Działalność Principles for Responsible Investment ONZ (UN PRI) i jej znaczenie na świecie.
- 1) Wsparcie w zrozumieniu implikacji inwestycyjnych czynników ESG.
  - 2) Wsparcie międzynarodowej sieci sygnatariuszy inwestorów we włączaniu czynników ESG do ich decyzji inwestycyjnych i własnościowych.
  - 3) Zachęcanie inwestorów do odpowiedzialnego inwestowania w celu zwiększenia zysków i lepszego zarządzania ryzykiem.
  - 4) Współpraca z globalnymi decydentami, brak powiązań politycznych, całkowita niezależność (mimo wsparcia przez ONZ nie jest częścią tej organizacji).
- 5) Zasady odpowiedzialnego inwestowania zgodnie z ESG wg PRI
    - a) Włączenie kwestii ESG do analizy inwestycji i procesów decyzyjnych.
    - b) Włączenie kwestii ESG do zasad i praktyk dotyczących własności.
    - c) Dążenie do odpowiedniego ujawnienia kwestii ESG przez podmioty, w które inwestujemy.
    - d) Promowanie akceptacji i wdrażania zasad ESG w branży inwestycyjnej.
    - e) Współpraca w zakresie zwiększenia skuteczności we wdrażaniu zasad ESG.
    - f) Składanie sprawozdań z działań i postępów we wdrażaniu zasad ESG.
5. Warsztaty tworzenia raportów ESG wg wytycznych Global Reporting Initiative.
- 1) Standard Środowisko
  - 2) Standard Społeczeństwo
  - 3) Standard Ład Zarządczy
-

VI. MODUŁ SZKOLENIOWY: STANDARDY I REKOMENDOWANE PRAKTYKI ESG

Efekty uczenia się:

- ➔ poznanie i zrozumienie standardów ESRS (European Sustainability Reporting Standards, ESRS); uczestnik:
  - ✓ omawia standardy opracowywania raportów nt. zrównoważonego rozwoju zgodne z ESRS;
  - ✓ charakteryzuje poszczególne elementy struktury raportu;
- ➔ poznanie i zrozumienie międzynarodowego wzorca raportowania odpowiedzialnego biznesu i zrównoważonego rozwoju dla firm – GRI Standards; uczestnik:
  - ✓ omawia standardy opracowywania raportów nt. zrównoważonego rozwoju zgodne z GRI;
  - ✓ charakteryzuje poszczególne elementy struktury raportu;
- ➔ poznanie i zrozumienie wybranych indeksów giełdowych ESG; uczestnik:
  - ✓ interpretuje indeksy giełdowe ESG;
  - ✓ określa w jaki sposób kwestie związane z ESG wpływają na wyniki spółki działającej na giełdzie;
  - ✓ wskazuje w jaki sposób indeksy giełdowe ESG mają przełożenie na możliwość pozyskania inwestorów;
- ➔ poznanie działalności Działalność Principles for Responsible Investment ONZ (UN PRI) i jej znaczenia na świecie; uczestnik:
  - ✓ omawia zasady odpowiedzialnego inwestowania;
- ➔ nabycie umiejętności przygotowania organizacji do zewnętrznych ocen ESG, obecności w indeksach i ratingach ESG; uczestnik:
  - ✓ streszcza działalność agencji ratingowych działających w obszarze ESG;
  - ✓ potrafi wskazać jakimi wskaźnikami kierują się agencje ratingowe działające w obszarze ESG;
  - ✓ wymienia źródła danych, z których agencje ratingowe pozyskują informacje;
  - ✓ wskazuje na możliwe błędne oceny agencji ratingowej i wymienia potencjalne przyczyny tych błędnych ocen;
- ➔ nabycie umiejętności opracowania raportów zintegrowanych zgodnie z międzynarodowymi standardami i najlepszymi rekomendowanymi praktykami; uczestnik:
  - ✓ opracowuje raporty zgodne z standardami ESRS i GRI;
- ➔ wzrost świadomości w zakresie odpowiedzialnego inwestowania zgodnie z zasadami ESG; uczestnik:

VI. MODUŁ SZKOLENIOWY: STANDARDY I REKOMENDOWANE PRAKTYKI ESG

- ✓ wzrost motywacji w zakresie promowania dobrych praktyk ESG;
uczestnik:
- ✓ wymienia dobre praktyki promowania założeń ESG;
- ✓ wskazuje na potrzebę zwiększania świadomości odpowiedzialności wśród współpracowników za działania mające bezpośredni i pośredni wpływ na kwestie środowiskowe i społeczne.

INFORMACJE DODATKOWE

INFORMACJE DODATKOWE

LITERATURA

Moduł I

- ❖ Hargreaves A., Fink D., The Seven Principles of Sustainable Leadership, International Centre for Educational Change Ontario Institute for Studies in Education/University of Toronto, 2003.
- ❖ Radoiu A., Sustainable value of companies [in:] Management of Sustainable Development Journal, vol. 14, no 1/2022, pp. 10-15.

Moduł II

- ❖ Directive (EU) 2022/2464 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2022 amending Regulation (EU) No 537/2014, Directive 2004/109/EC, Directive 2006/43/EC and Directive 2013/34/EU, as regards corporate sustainability reporting, <https://translate.google.com/?sl=en&tl=pl&text=relevance&op=translate> (dostęp: 01.03.2023).
- ❖ Arvidsson S., Dumay J., Corporate ESG reporting quantity, quality and performance: Where to now for environmental policy and practice?, [w:] Business Strategy and the Environment, 31(3), 2022, s. 1091–1110.

- ❖ Esty D.C., Cort T., Values at Work. Sustainable Investing and ESG Reporting, Yale University, New Haven, USA, 2020.
- ❖ Konarzewska U., Raportowanie społecznej odpowiedzialności biznesu na polskim rynku kapitałowym (Corporate social responsibility reporting on the Polish capital market) [w:] Marketing i Rynek/ Journal of Marketing and Market Studies, t. XXVII, nr 9/2020, s. 24-33.

Moduł III

- ❖ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 - <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020R0852&from=PL>
- ❖ Komunikat Komisji Do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów Empty - Strategia dotycząca finansowania transformacji w stronę gospodarki zrównoważonej - <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A52021DC0390>
- ❖ Czym jest Taksonomia? O nowym prawie UE dotyczącym klasyfikowania działalności gospodarczej jako zrównoważonej

INFORMACJE DODATKOWE

- środowiskowo
- <https://www.parp.gov.pl/component/content/article/75026:czym-jest-taksonomia-o-nowym-prawie-ue-dotyczacym-klasyfikowania-dzialalnosci-gospodarczej-jako-zrownowazonej-srodowiskowo>
- ❖ Zrównoważone finansowanie
<https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologia/zrownowazone-finansowanie>
  - ❖ I raport Międzynarodowej Platformy ds. Zrównoważonego Finansowania (IPSF):
<https://commission.europa.eu/select-language?destination=/node/9>
  - ❖ II raport Międzynarodowej Platformy ds. Zrównoważonego Finansowania (IPSF):
<https://commission.europa.eu/select-language?destination=/node/9>
  - ❖ III raport Międzynarodowej Platformy ds. Zrównoważonego Finansowania (IPSF):
<https://commission.europa.eu/select-language?destination=/node/9>
  - ❖ Instytut Odpowiedzialnych Finansów
<https://iof.org.pl>
  - ❖ Zasady Odpowiedzialnej Bankowości ONZ
<https://www.unepfi.org/banking/bankingprinciples/>
  - ❖ Zasady Odpowiedzialnych Ubezpieczeń ONZ
<https://www.unepfi.org/insurance/insurance/>
  - ❖ Zasady Odpowiedzialnego Inwestowania ONZ
<https://www.unpri.org>
  - ❖ Komunikat Komisji Wytyczne dotyczące sprawozdawczości w zakresie informacji niefinansowych: Suplement dotyczący zgłaszania informacji związanych z klimatem
[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0620\(01\)&from=PL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0620(01)&from=PL)
  - ❖ Green Bonds Principles
<http://iof.org.pl/wp-content/uploads/2020/05/Green-Bond-Principles-June-2018-140618-WEB.pdf>
  - ❖ Green Bonds Standards
<https://www.climatebonds.net/files/files/climate-bonds-standard-v3-20191210.pdf>
  - ❖ Zielone obligacje. Kluczowy instrument finansowania zrównoważonej przyszłości?
<https://www2.deloitte.com/pl/pl/pages/risk/articles/zielone-obligacje.html>

INFORMACJE DODATKOWE

- ❖ Trendy w finansowaniu dłużnym "zielonych" projektów
https://www.ey.com/pl_pl/strategy-transactions/debt-restructuring-raising-capital-and-m-a/trendy-w-finansowaniu-dluznym-zielonych-projektow
- ❖ Understanding Green, Social and Sustainability Bonds
<https://europe.pimco.com/en-eu/resources/education/understanding-green-social-and-sustainability-bonds>
- ❖ Zrównoważone fundusze mają dobre perspektywy
<https://www.parkiet.com/esg/art37795791-zrownowazone-fundusze-maja-dobre-perspektywy>
- ❖ Coraz więcej funduszy ESG
<https://www.analizy.pl/tylko-u-nas/27824/coraz-wiecej-funduszy-esg>
- ❖ The Best ESG Funds Of 2023
<https://www.forbes.com/advisor/investing/best-esg-funds/>
- ❖ Bonds to bridge the gender gap: A practitioner's guide to using sustainable debt for gender equality
<https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2021/11/bonds-to-bridge-the-gender-gap>
- ❖ Climate Awareness Bonds
<https://www.eib.org/en/investor-relations/cab/index.htm>
- ❖ Sustainability-Linked Bond Principles
<https://www.icmagroup.org/sustainable-finance/the-principles-guidelines-and-handbooks/sustainability-linked-bond-principles-slbp/>
- ❖ Social Bond Principles
<https://www.icmagroup.org/sustainable-finance/the-principles-guidelines-and-handbooks/social-bond-principles-sbp/>
- ❖ Obligacje Społeczne
<https://obligacje-spoleczne.pl>
- ❖ Obligacje społeczne – innowacyjny instrument finansowania potrzeb społecznych
<https://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.cejsh-05393c89-ad28-4559-8c99-06878301285d/c/02.pdf>
- ❖ Czym jest zrównoważone finansowanie i jak nowe unijne regulacje w tym zakresie wpłyną na rynek?
<https://www2.deloitte.com/pl/pl/pages/risk/articles/zrownowazone-finansowanie-regulacje-UE-kwadrans-EKF.html>

INFORMACJE DODATKOWE

- ❖ Green loans, czyli ekologiczne finansowanie

<https://codozasady.pl/p/green-loans-czyli-ekologiczne-finansowanie>

Moduł IV

- ❖ Rola i miejsce zrównoważonego rozwoju w działalności polskich przedsiębiorstw

<https://depot.ceon.pl/bitstream/handle/123456789/7329/Rola%20i%20miejsce%20zrównoważonego%20rozwoju%20w%20działalności%20polskich%20przedsiębiorstw.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

- ❖ Co to jest KPI? Jak stworzyć KPI dla swojej firmy?

<https://gazeta.sgh.waw.pl/po-prostu-ekonomia/co-jest-kpi-jak-stworzyc-kpi-dla-swojej-firmy>

- ❖ Zrównoważone modele biznesowe – charakterystyka, kryteria, innowacje

<https://www.e-mentor.edu.pl/arttykul/index/numer/93/id/1550>

- ❖ Nowe zrównoważone modele biznesowe:

<https://webapi2016.eesc.europa.eu/v1/documents/EESC-2017-01690-00-00-AC-TRA-PL.docx/content>

- ❖ Zrównoważony rozwój w modelach biznesowych firm z branży TSL. Założenia i praktyka

<https://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.cejsh-5c74dd14-1c8f-493e-b3c5-e7940168d9da/c/07.pdf>

- ❖ Prawdopodobnie najbardziej zrównoważony model biznesowy na świecie!

<https://pl.linkedin.com/pulse/najbardziej-zrównoważony-model-biznesowy-na-świecie-jan-brynczak-mba>

- ❖ Biznes na rzecz rozwoju zrównoważonego – dobre praktyki

https://www.dbc.wroc.pl/Content/36473/Jastrzebska_Biznes_na_rzecz_zrownawazonego_rozwoju.pdf

- ❖ Sustainable Business Models: A Review

<https://www.mdpi.com/2071-1050/11/6/1663>

- ❖ Sustainable business model innovation: A review

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0959652618318961>

- ❖ Anatomy of sustainable business model innovation

<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0959652620312488>

INFORMACJE DODATKOWE

- ❖ Sustainable business models and structures for industry 4.0
https://www.researchgate.net/profile/Gunnar-Prause/publication/287387194_Sustainable_business_models_and_structures_for_industry_40/links/56a2ab1c08ae232fb201ca03/Sustainable-business-models-and-structures-for-industry-40.pdf?sg%5B0%5D=started_experiment_milestone&origin=journalDetail
- ❖ Aluchna, M. i Rok, B. (2018). Sustainable business models: The case of the collaborative economy. W L. Moratis, F. Melissen i S. O. Idowu (red.), Sustainable business models. Principles, promise, and practice (s. 41-62). Springer.
- ❖ Antwerp Management School i ING Belgium. (2017). Challenging business as usual. Conceiving and creating sustainability value through hybrid business models. Antwerp Management School.
- ❖ Bocken, N., Short, S., Padmakshi, R. i Evans, S. (2013). A value mapping tool for sustainable business modelling. Corporate Governance, 13(5), 482-497.
<https://doi.org/10.1108/CG-06-2013-0078>
- ❖ Sabeti, H. (2012). Przedsiębiorstwo nastawione na korzyści niematerialne. Harvard Business Review Polska, 111, 67-74.

- ❖ Lüdeke-Freund, F., Carroux, S., Joyce, A., Massa, L. i Breuer, H. (2018). The sustainable business model pattern taxonomy-45 patterns to support sustainability-oriented business model innovation. Sustainable Production and Consumption, 15, 145-162.
<https://doi.org/10.1016/j.spc.2018.06.004>
- ❖ Davies, I.A.; Chambers, L. Integrating hybridity and business model theory in sustainable entrepreneurship. J. Clean. Prod. 2018, 177, 378–386. [Google Scholar] [CrossRef]

Moduł V

- ❖ Zscheischler J., Westra S., Van Den H., Bart J.J.M., Seneviratne S.,
- ❖ Ward Ph., Pitman A., Aghakouchak A.; Bresch D., Leonard M., Wahl T., Zhang X. Future climate risk from compound events [w:] Nature Climate Change vol. 8, 2018, pp. 469–477.
- ❖ Kaiser L., ESG integration: value, growth and momentum [w:] Journal of Asset Management vol.21, 2020, pp. 32–51.
- ❖ Young-Ferris A., Roberts J., A Case Study of an Early Attempt at ESG Integration in Investment Decision Making, Taylor & Francis, 2021.
- ❖ Nieradzik D., Oczekiwania interesariuszy wobec społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw (The Stakeholders' Expectations

INFORMACJE DODATKOWE

to Corporate Social Responsibility), [w:] Organizacja i Zarządzanie, nr 1, 2017, s. 119-130.

Moduł VI

- ❖ Consolidated Set of the GRI Standards
<https://www.globalreporting.org/how-to-use-the-gri-standards>
(dostęp 01.03.2023)
- ❖ Kaplan R.S, Karthik R., How to Fix ESG Reporting, Harvard Business School Accounting & Management Unit Working Paper, No. 22-005, 2021
<https://ssrn.com/abstract=3900146> (dostęp 01.03.2023)
- ❖ Kim S., Yoon A., Analyzing active fund managers' commitment to ESG: Evidence from the United Nations Principles for Responsible Investment [in:] Management Science vol. 69, No. 2, 2022, pp. 741–758.

INFORMACJE DODATKOWE

FORMY ZAJĘĆ

- ➔ wykłady
- ➔ ćwiczenia
- ➔ warsztaty
- ➔ konwersatoria

METODY PRACY

- ➔ wykład połączony z prezentacją multimedialną
- ➔ metoda warsztatowa – praca indywidualna, praca w małych zespołach.
- ➔ studium przypadku
- ➔ symulacje, w tym symulacje biznesowe
- ➔ burza mózgów
- ➔ drzewo decyzyjne
- ➔ dyskusja
- ➔ pokaz z wyjaśnieniem

ŚRODKI DYDAKTYCZNE I MATERIAŁY SZKOLENIOWE

- ➔ komputer / laptop / smartfon
- ➔ rzutnik multimedialny
- ➔ drukarka,
- ➔ tablica interaktywna
- ➔ portale internetowe
- ➔ platforma e-learningowa
- ➔ cyfrowe aparaty fotograficzne i kamery cyfrowe
- ➔ flipchart
- ➔ zdjęcia i plansze poglądowe
- ➔ prezentacje multimedialne
- ➔ filmy i programy telewizyjne
- ➔ podcasty
- ➔ podręczniki i publikacje naukowe oraz popularno-naukowe
- ➔ testy, quizy i ankiety w formie tradycyjnej lub cyfrowej

TESTY SPRAWDZAJĄCE

TESTY SPRAWDZAJĄCE

Moduł I

1. Corporate Social Responsibility odnosi się m. in. do:
  - a) sprawiedliwych praktyk rynkowych, promowania zrównoważonej konsumpcji oraz dbałości o maksymalny zysk
  - b) poszanowania praw pracowniczych, stosowania polityki równych szans oraz przeciwdziałania degradacji środowiska naturalnego
  - c) zaangażowania społecznego, troski o konsumentów oraz zmniejszenia zatrudnienia
2. Zrównoważone przywództwo cechuje m.in.:
  - a) standaryzacja i wyłączość
  - b) wysoka wydajność i maksymalne wykorzystanie zasobów ludzkich i materialnych
  - c) różnorodność i długotrwałe oddziaływanie
3. Do kluczowych zasad zrównoważonego przywództwa zalicza się:
  - a) rozumienie szerokiego kontekstu, zarządzanie skomplikowaną rzeczywistością, myślenie systemowe
  - b) radzenie sobie z trudnościami, praca ponad podziałami, umożliwianie kreatywności
  - c) obie odpowiedzi są poprawne
4. Do uniwersalnych typów zielonych kompetencji należą m.in.:
  - a) kompetencje psychospołeczne oraz kompetencje cyfrowe
  - b) umiejętność przewidywania przyszłych problemów związanych ze zrównoważonym rozwojem
  - c) umiejętność zarządzania zielonym łańcuchem dostaw oraz umiejętności organizacyjne
5. W procesie mapowania kompetencji menedżerskich w zakresie zarządzania zrównoważonym rozwojem należy uwzględnić:
  - a) strukturę organizacyjną, podział zadań i obowiązków oraz ról i odpowiedzialności
  - b) specyfikę i wielkość organizacji oraz przychody finansowe
  - c) sektor i obszar działalności, model zarządzania oraz lokalizację firmy
6. Tworzenie zrównoważonej wartości (sustainable value) polega na:
  - a) połączeniu wszystkich zasobów i możliwości firmy w celu budowania przewagi konkurencyjnej
  - b) wykorzystaniu zasobów firmy do zwiększenia rentowności przy jednoczesnym tworzeniu wartości dla społeczeństwa i zapewnieniu przestrzegania zrównoważonego rozwoju
  - c) budowaniu biznesu zgodnie z zasadami CSR
7. Budowanie przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstwa w oparciu o zrównoważone przywództwo powinno uwzględniać:
  - a) możliwość szerokiej oceny działalności firmy, jej procesów, produktów i usług oraz wykorzystanie luk niedostrzeżonych przez konkurencję
  - b) możliwość wykorzystania środków na zrównoważony rozwój i innowacje oraz dojrzałe podejście do inwestorów
  - c) obie odpowiedzi są poprawne

TESTY SPRAWDZAJĄCE

Moduł II

1. Standaryzacja raportowania ESG jest określona przez:
  - a) regulacje poszczególnych państw unijnych
  - b) regulacje prane na poziomie Unii Europejskiej
  - c) regulacje wewnętrzne przedsiębiorstw
2. Rozporządzenie SFDR (Sustainable Finance Disclosure Regulation) Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) z 2019 r. dotyczy:
  - a) wyłącznie sektora finansowego
  - b) firm zatrudniających powyżej 500 pracowników oraz posiadających przychody netto ze sprzedaży większe niż 40 mln euro
  - c) żadna odpowiedź nie jest prawidłowa
3. Dyrektywa NFRD (Non-Financial Reporting Directive) w sprawie ujawniania danych niefinansowych Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) z 2014 r. obowiązuje do:
  - a) 31.12.2025
  - b) 31.12.2023
  - c) 31.12.2024
4. Dyrektywa NFRD zobowiązuje do raportowania firmy:
  - a) zatrudniające 500 pracowników oraz posiadające przychody netto ze sprzedaży większe niż 20 mln euro
  - b) zatrudniające powyżej 500 pracowników oraz spełniające jedno z dwóch kryteriów – suma bilansowa większa niż 20 mln euro oraz przychody netto ze sprzedaży większe niż 40 mln euro
  - c) zatrudniające 500 pracowników oraz posiadające sumę bilansową większą niż 40 mln euro
5. Informacje niefinansowe objęte raportowaniem w ramach Dyrektywy NFRD obejmują:
  - a) opis modelu biznesowego, opis istotnych ryzyk i procedur należytej staranności oraz kluczowe wskaźniki efektywności
  - b) opis polityk oraz ich rezultatów w odniesieniu do zagadnień środowiskowych, społecznych i pracowniczych, dotyczących praw człowieka oraz przeciwdziałania korupcji i łapownictwu
  - c) obie odpowiedzi są poprawne
6. Obowiązek raportowania w ramach nowej Dyrektywy CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) Parlamentu Europejskiego i Rady UE z 2022 r., dotyczący przedsiębiorstw podlegających dotychczas dyrektywie NFRD o sprawozdawczości niefinansowej obejmie rok obrotowy:
  - a) 2024
  - b) 2025
  - c) 2026

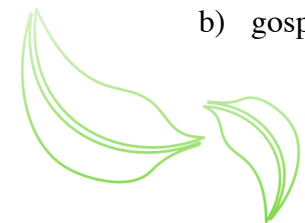
TESTY SPRAWDZAJĄCE

7. Nowe europejskie standardy sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju to w skrócie:
  - a) CSRD
  - b) ESRS
  - c) NFRD
8. Negatywny wpływ na główne czynniki zrównoważenia przedsiębiorstw mają m.in.
  - a) emisja gazów cieplarnianych, ślad węglowy, udział produkcji i zużycia energii nieodnawialnej
  - b) emisje do wody, wskaźnik odpadów niebezpiecznych, udział zużycia i produkcji energii odnawialnej
  - c) różnica w wynagrodzeniach nieskorygowana ze względu na płeć, różnorodność płci w organach zarządczych
9. Przykładowe cele operacyjne służące realizacji celów strategicznych ESG w firmie to:
  - a) realizacja obowiązków wynikających z unijnego i krajowego prawodawstwa w zakresie zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych oraz rozwój działalności bazującej na nieodnawialnych źródłach energii
  - b) zwiększenie bezpieczeństwa pracy, zapewnienie dostępu do prywatnego ubezpieczenia zdrowotnego; budowanie kultury organizacyjnej w oparciu o najwyższe standardy
  - c) usprawnienie procesów zarządzania w celu zmniejszenia zatrudnienia, prowadzenie analizy ryzyk skutkujących zmniejszeniem przychodów firmy
10. Przy wdrożeniu zasad ESG do strategii organizacji należy uwzględnić m.in.:
  - a) etykę korporacyjną, ryzyko dotyczące zatrudnienia, ryzyko związane ze sprzeciwem interesariuszy, łańcuchy dostaw
  - b) odpowiedzialność za produkt, odpowiedzialne inwestycje, ryzyko związane ze zmianą klimatu, powiązania ze stronami trzecimi
  - c) obie odpowiedzi są poprawne
11. W celu rzetelnego raportowania ESG obowiązkiem firmy jest rozwiązanie następujących kwestii:
  - a) zrozumienie na poziomie zarządu, szkolenia dla pracowników oraz zatrudnienie dodatkowego personelu
  - b) zdefiniowanie struktury odpowiedzialności za ESG i kwestie klimatyczne w firmie, promowanie wartości związanych z ESG
  - c) zabezpieczenie narzędzi IT do zbierania danych i zarządzania ESG oraz zwiększenie wynagrodzeń
12. Celem zrównoważonego inwestowania jest:
  - a) wywieranie pozytywnego wpływu na społeczeństwo i zachowania przedsiębiorstw w obszarze zrównoważonego rozwoju
  - b) wywieranie pozytywnego wpływu na społeczeństwo i zachowania przedsiębiorstw w obszarze zrównoważonego rozwoju przy pełnym osiągnięciu celów inwestycyjnych
  - c) wywieranie pozytywnego wpływu na społeczeństwo i zachowania przedsiębiorstw w obszarze zrównoważonego rozwoju przy jednoczesnych ustępstwach w zakresie zysku i ryzyka.

TESTY SPRAWDZAJĄCE

Moduł III

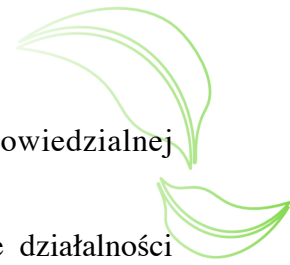
1. Wskaż, który z poniższych opisów nie jest zgodny z założeniami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego I Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088, nazywanego potocznie „Taksonomią”:
  - a) przepisy rozporządzenia mają na celu zwiększenie poziomu ochrony środowiska poprzez przekierowanie kapitału z inwestycji szkodzących środowisku na bardziej ekologiczne alternatywy;
  - b) przepisy rozporządzenia wprowadzają zakaz inwestowania w działalność szkodzącą środowisku;
  - c) przepisy rozporządzenia nie wprowadzają zakazu inwestowania w działalność szkodzącą środowisku, ale przyznają dodatkowe preferencje dla ekologicznych rozwiązań;
  - d) wdrożenie przepisów rozporządzenia jest związane z obowiązkiem ujawniania przez niektórych przedsiębiorców określonego zakresu informacji na temat swojej działalności.
2. Poniższy zestaw cech:
  - najdłuższe utrzymanie wartości produktów, materiałów i innych zasobów w gospodarce,
  - zwiększenie wydajności wykorzystywania zasobów w produkcji i konsumpcji,
  - minimalizacja powstawania odpadów, najlepiej opisuje:
    - a) gospodarkę opartą na funkcjonalności;
    - b) gospodarkę dzielenia się;
    - c) gospodarkę o obiegu zamkniętym;
    - d) zrównoważony model biznesowy
3. Na gruncie Taksonomii, aby daną działalność gospodarczą można było uznać za zrównoważoną środowiskowo działalność gospodarczą, musi ona spełnić 4 warunki. Z poniższych zestawów wybierz ten, który prawidłowo opisuje te warunki:
  - a) wnosi istotny wkład w realizacji o najmniej jednego z sześciu celów środowiskowych; nie wyrządza poważnych szkód dla żadnego z celów środowiskowych; jest prowadzona zgodnie z minimalnymi gwarancjami; spełnia techniczne kryteria kwalifikacji;
  - b) wnosi co najmniej minimalny wkład w realizacji wszystkich celów środowiskowych; nie wyrządza poważnych szkód dla żadnego z celów środowiskowych; jest prowadzona zgodnie z minimalnymi gwarancjami; spełnia techniczne kryteria kwalifikacji;
  - c) wnosi istotny wkład w realizacji o najmniej jednego z sześciu celów środowiskowych; nie wyrządza poważnych szkód dla większości z celów środowiskowych; jest prowadzona zgodnie z minimalnymi gwarancjami; spełnia techniczne kryteria kwalifikacji;
  - d) wnosi istotny wkład w realizacji wszystkich sześciu celów środowiskowych; nie wyrządza poważnych szkód dla żadnego z celów środowiskowych; jest prowadzona zgodnie z minimalnymi gwarancjami; spełnia techniczne kryteria kwalifikacji;

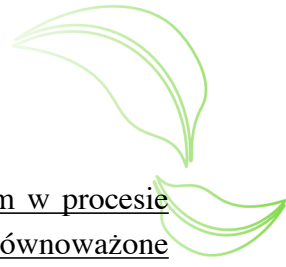
TESTY SPRAWDZAJĄCE

4. Taksonomia wprowadza konieczność ujawniania przez przedsiębiorców informacji na temat prowadzonej działalności. Wskaż, które zdanie prawidłowo opisują zakres tych obowiązków:
- zakres informacji dla przedsiębiorców finansowych i niefinansowych jest na gruncie Taksonomii taki sam.
  - przedsiębiorstwa niefinansowe ujawniają w szczególności informacje o udziale procentowym ich obrotu pochodzących z produktów lub usług związanych z działalnością gospodarczą, która kwalifikuje się zrównoważona gospodarczo na gruncie kryteriów przyjętych przez Taksonomię.
  - przedsiębiorstwo finansowe nie ma obowiązku ujawniania informacji o tym w jakim sposób i w jakim stopniu inwestycje w ramach produktu finansowego są dokonywane w działalność gospodarczą, kwalifikującą się jako zrównoważona w środowiskowo zgodnie z Taksonomią.
  - wszystkie wskazane wyżej odpowiedzi prawidłowo opisują zakres informacji ujawnianych przez przedsiębiorców finansowych lub niefinansowych.
5. Wskaż prawidłowe zdanie dotyczące Zasad Odpowiedzialnej Bankowości ONZ:
- Zasady stanowią szczegółowe wytyczne dotyczące działalności banków.
  - Stosowanie zasad jest obligatoryjne dla wszystkich banków.
  - Celem Zasad jest uwzględnienie w strategiach banków aspektów środowiskowych i społecznych.
  - d) Zasady nie przewidują obowiązku raportowania, monitorowania i przeglądu podejmowanych działań.
6. Które z poniższych zdań błędnie opisuje idee zrównoważonych ubezpieczeń:
- Uwzględnianie w procesach decyzyjnych kwestii środowiskowych, społecznych oraz związanych z ładem korporacyjnym, które są istotne dla działalności ubezpieczeniowej.
  - Podejmowanie działań mających na celu zwrócenie uwagi na kwestie środowiskowe, społeczne wśród klientów oraz partnerów biznesowych.
  - Podejmowanie działań mających na celu przede wszystkim poprawę wyników biznesowych.
  - Podejmowanie działań mających na celu m.in. opracowanie innowacyjnych rozwiązań.

TESTY SPRAWDZAJĄCE

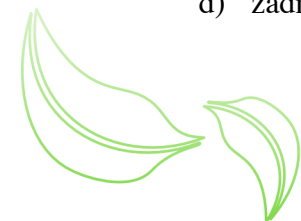
7. Wskaż zdanie prawdziwe, które charakteryzuje odpowiedzialne inwestowanie:
- Odpowiedzialne inwestycje przynoszą zyski przede wszystkim w dłuższym horyzoncie czasowym.
  - Idea odpowiedzialnego inwestowania zakłada, że aspekty etyczne są ważniejsze niż ekonomiczne.
  - Obecnie nie funkcjonują jeszcze tzw. etyczne indeksy giełdowe.
  - Wszystkie wyżej wymienione stwierdzenia są prawdziwe.
8. Przychody uzyskane z emisji Obligacji SLB przeznaczane są na cele ogólne, dlatego też ich wykorzystanie nie jest czynnikiem decydującym przy ustaleniu czy dane obligacje są Obligacjami SLB. Powyższe stwierdzenie jest:
- prawdziwe
  - fałszywe
9. Obligacje, które celowo łączą projekty ekologiczne i projekty prospołeczne określa się mianem, i z których wpływy wykorzystywane są wyłącznie do finansowania bądź refinansowania połączenia projektów ekologicznych i projektów prospołecznych, określane są mianem:
- obligacji zielonych (green bonds);
  - obligacji zrównoważonego rozwoju (sustainability bonds);
  - obligacji związanych ze zrównoważonym rozwojem (sustainability-linked bonds);
  - obligacji społecznych (social bonds)
10. Wskaż zdanie prawdziwe dotyczące zielonych obligacji:
- Zielone obligacje mają za zadanie pomóc emitentom w procesie przekształcenia modeli biznesowych na bardziej zrównoważone ekologicznie poprzez realizację konkretnych projektów, które zaliczają się do tzw. projektów zielonych.
  - W dokumentacji prawnej dotyczącej zielonych obligacji nie wskazuje na jakie zielone projekty przeznaczają się środki pochodzące z emisji obligacji.
  - Przy przekazywaniu informacji o oczekiwanym oddziaływaniu projektów na środowisko, zasady zielonych obligacji zalecają korzystanie przede wszystkim ze wskaźników ilościowych.
  - Zasady zielonych obligacji obejmują wyłącznie trzy elementy: wykorzystanie środków, zarządzanie środkami, raportowanie.
11. Wskaż zdanie nieprawdziwe dotyczące społecznych obligacji (social bonds) :
- Wykup obligacji społecznych i ich rentowość uzależniona jest od efektu realizacji zadania społecznego.
  - Nie istnieje rynek wtórny dotyczący obligacji społecznych.
  - W przypadku obligacji społecznych inwestor posiada środki pieniężne zamrożone na cały czas trwania programu.
  - Obligacje społeczne są mniej ryzykowane od obligacji tradycyjnych.

TESTY SPRAWDZAJĄCE

12. Green Loans Principles tworzą pewne standardy i zasady dotyczące udzielania przez banki finansowania na cele szeroko pojętej ochrony środowiska. Wskaż, które z poniższych twierdzeń nie jest zgodne z przyjętymi zasadami:
- a) W rozpoznaniu, czy dane finansowanie jest finansowaniem z sektora green loan pomagają uczestnikom cztery obszary: 1) wykorzystanie środków pochodzących z kredytu; 2) ocena finansowanego projektu; 3) zarządzanie środkami pochodzącymi z kredytu; raportowanie.
  - b) Zadaniem kredytobiorcy jest szczegółowe opisanie i uzasadnienie korzyści jakie dla środowiska naturalnego przyniesie realizacja projektu, finansowanego z zielonego kredytu.
  - c) Środki pochodzące z zielonych kredytów nie muszą być wyodrębnione na specjalnym rachunku bankowym.
  - d) Kredytobiorca powinien raportować o wykorzystaniu środków i postępach w realizacji finansowanego przedsięwzięcia
13. Produkty inwestycyjne typu „light green”, to produkty, które (wskaż prawidłową odpowiedź):
- a) koncentrują się na zrównoważonych inwestycjach jako celu szczegółowym funduszu.
  - b) jedynie promują aspekty środowiskowe lub społecznie i inwestują w spółki przestrzegające dobrych praktyk zarządczych, ale nie mają tego na celu.
  - c) nie promują cech inwestycyjnych ESG.
  - d) żadna z powyższych odpowiedzi nie jest prawidłowa.

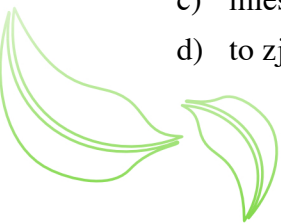
TESTY SPRAWDZAJĄCE

Moduł IV

1. W modelu biznesowym system przechwytywania wartości oznacza:
  - a) ofertę produktowo-usługową, która jest źródłem przychodów;
  - b) tworzenie, produkowanie, sprzedawanie, dostarczanie oferty do konsumentów;
  - c) uzyskiwanie przychodów oraz generowanie zysków z dostarczanych produktów, usług, informacji.
  - d) żadne z powyższych.
2. Wskaż zdanie nieprawdziwe dotyczące charakterystyki zrównoważonego modelu biznesowego:
  - a) Zrównoważone modele biznesowych to modele biznesowe silnie integrujących kwestie społeczne i ekologiczne z działalnością biznesową.
  - b) Zysk jest traktowany jako niezbędny element funkcjonowania przedsiębiorstwa, dzięki któremu można rozwiązywać problemy społeczne i środowiskowe;
  - c) W zrównoważonym modelu biznesowym propozycja wartości musi być atrakcyjna zarówno dla klientów przedsiębiorstwa, jak i pozostałych interesariuszy;
  - d) Zrównoważone modele biznesowe mogą występować wyłącznie w konkretnych, ograniczonych formach organizacyjno-prawnych.
3. Zrównoważony model biznesowy może być tworzony w różny sposób. Przypadek, w którym bez większych zmian w dotychczasowym tradycyjnym modelu biznesowym tworzony jest dodatkowy zrównoważony model biznesowy, jest określony jako:
  - a) transformacja zrównoważonego modelu biznesowego;
  - b) przejście zrównoważonego modelu biznesowego;
  - c) dywersyfikacja zrównoważonego modelu biznesowego
  - d) żadne z powyższych.
4. Zrównoważony model biznesowy opierających się na współpracy z społecznościami i sieciami społecznymi, innymi firmami, ruchami społecznymi, naukowcami, organizacjami i politykami i który dodatkowo wymaga tworzenia partnerstw i infrastruktury niezbędnych do uzyskiwania dostępu do zasobów i wiedzy eksperckiej, to tzw.
  - a) I generacja zrównoważonych modeli biznesowych;
  - b) II generacja zrównoważonych modeli biznesowych;
  - c) III generacja zrównoważonych modeli biznesowych;
  - d) IV generacja zrównoważonych modeli biznesowych.

TESTY SPRAWDZAJĄCE

5. Kluczowe wskaźniki efektywności (KPI) stanowią istotne narzędzie oceny działania przedsiębiorstwa, także w zakresie osiągnięcia założonych zrównoważonych celów jego rozwoju. Jednak, aby zestaw tych wskaźników był użyteczny, musi on spełnić kilka warunków. Wskaż o jakie warunki chodzi:
- Wskaźniki powinny być dostosowane do specyfiki sektora, w którym działa firma.
  - Liczba wskaźników nie powinna być zbyt duża, gdyż pomiar powinien koncentrować się na monitorowaniu kluczowych wskaźników.
  - Koszty gromadzenia danych nie powinny być wyższe niż korzyści ze stosowania wskaźników.
  - Wszystkie wskazane wyżej warunki muszą być uwzględniane przy tworzeniu użytecznego zestawu KPI.
6. Kluczowe wskaźniki efektywności (KPI) mają charakter:
- wyłącznie finansowy.
  - wyłącznie niefinansowy.
  - zarówno finansowy jak i niefinansowy.
  - żadna z powyższych odpowiedzi nie jest prawidłowa.
7. Lojalność klientów liczona jako średni czas korzystania z produktu/ usługi, to przykład:
- finansowego KPI.
  - niefinansowego KPI.
  - mieszanego KPI (finansowo-niefinansowego).
  - to zjawisko nie może być stosowane jako przykład KPI.
8. Przychód ze sprzedaży to przykład:
- finansowego KPI.
  - niefinansowego KPI.
  - mieszanego KPI (finansowo-niefinansowego).
  - ta wartość nie może być stosowana jako przykład KPI

TESTY SPRAWDZAJĄCE

Moduł V

1. Ryzyka klimatyczne dzielą się na:
  - a) fizyczne i biologiczne
  - b) fizyczne i chemiczne
  - c) fizyczne i transformacyjne
2. Ryzyko związane z ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi to inaczej:
  - a) ryzyko fizyczne
  - b) ryzyko transformacyjne
  - c) ryzyko biologiczne
3. Do ekstremalnych zjawisk pogodowych zalicza się:
  - a) cyklony, huragany, ulewne deszcze i gwałtowne burze, fale upałów, fale zimna, wzrost średniej temperatury, zmiany wzorców opadów, podnoszenie się poziomu mórz i oceanów
  - b) cyklony, huragany, ulewne deszcze (powodzie) i gwałtowne burze, fale upałów (susze), fale zimna
  - c) wzrost średniej temperatury, zmiany wzorców opadów, podnoszenie się poziomu mórz i oceanów
4. Ryzyka związane z przechodzeniem na gospodarkę bezemisyjną dotyczą m.in.:
  - a) zwiększonych kosztów surowców oraz zmieniających się wzorców pogodowych
  - b) zwiększonych obaw interesariuszy, rosnącej średniej temperatura oraz podwyższenia poziomu mórz i oceanów
  - c) uregulowań prawnych i obowiązków sprawozdawczych oraz postępu technologicznego i zmian zachowań klientów
5. Do **krótkoterminowych** skutków finansowych ryzyk związanych ze zmianą klimatu należą m.in.:
  - a) spadek przychodów w związku ze zmniejszeniem zdolności produkcyjnych oraz zwiększenie kosztów inwestycyjnych związanych z uszkodzeniem różnych obiektów,
  - b) wzrost kosztów w związku z niekorzystnym wpływem na pracowników (zdrowie, bezpieczeństwo, absencje) oraz przedterminowa likwidacja istniejących aktywów
  - c) wzrost wysokości składek ubezpieczeniowych, zmniejszenie wpływów w związku ze spadkiem produkcji / sprzedaży
6. Ryzyka technologiczne związane z zastępowaniem istniejących produktów i usług ich niskoemisyjnymi odpowiednikami oraz przechodzeniem na technologie generujące mniej energii skutkują:
  - a) odpisami i przedterminową likwidacją istniejących aktywów oraz zwiększeniem kosztów wdrażania nowych praktyk i procesów
  - b) nagłymi i nieprzewidywanymi zmianami cen energii oraz zmianami struktury i źródeł przychodów, prowadzącymi do ich spadku
  - c) zmianami cen aktywów (np. rezerw paliw kopalnych, wycen gruntów, wycen papierów wartościowych).

TESTY SPRAWDZAJĄCE

7. Skutkami ryzyka utraty reputacji (zmiany preferencji konsumentów, stygmatyzacja sektora (branży), nasilenie obaw interesariuszy) są:
- spadek przychodów wskutek mniejszego popytu na towary / usługi,
  - spadek przychodów w związku z niekorzystnymi skutkami dla zarządzania zasobami ludzkimi i planowania zatrudnienia (np. przyciągania nowych pracowników i ich retencji)
  - obie odpowiedzi są poprawne
8. Wskaż zdanie prawdziwe:
- Interesariusze zewnętrzni mający wpływ na realizację zadań ESG to m.in. inwestorzy, właściciele oraz rada nadzorcza.
  - Pozytywni interesariusze przedsiębiorstwa w kontekście przestrzegania zasad ESG to m.in. pracownicy, udziałowcy, zleceniodawcy oraz sponsorzy.
  - Negatywni interesariusze przedsiębiorstwa w kontekście przestrzegania zasad ESG to m.in. firmy konkurencyjne, organizacje pozarządowe oraz sponsorzy.
9. W kontekście przestrzegania zasad ESG istotne jest prawidłowe rozpoznanie potrzeb i oczekiwań pracowników. Należą do nich m.in.
- godne warunki zatrudnienia, wynagrodzenie adekwatne do wkładu w rozwój przedsiębiorstwa, gwarancja ciągłości biznesu
  - stabilność zatrudnienia, równe traktowanie, umożliwienie samorozwoju
  - bezpieczeństwo i higiena pracy, tworzenie nowych miejsc pracy, ciągłość dostaw
10. Oczekiwania i potrzeby dostawców w kontekście ESG to m.in.:
- stabilne i trwałe relacje, terminowe regulowanie zobowiązań zgodnie z umową, ciągłość dostaw
  - etyka i kultura w działaniu, zdolność do konkurencyjności, przestrzeganie zasad ładu korporacyjnego
  - innowacyjność, działania charytatywne, dbałość o wzrost wartości akcji
11. Przestrzeganie zasad ESG w firmie wiąże się z identyfikacją oczekiwań społeczności lokalnych. Oczekiwania o charakterze społecznym to m.in.:
- materiałny i niemateriałny wkład w życie społeczne, wzrost konkurencyjności firmy
  - poszanowanie integralności lokalnych kultur, działania charytatywne na cele edukacji, kultury i sportu
  - wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, gwarancja ciągłości biznesu
12. ESG w relacjach z klientami wiąże się przede wszystkim z:
- finansowaniem przez firmy działań proekologicznych oraz równym traktowaniem pracowników
  - najwyższą jakością usług i produktów wytworzonych zgodnie z zasadami ESG oraz gwarancją ciągłości biznesu
  - profesjonalną obsługą, bezpieczeństwem użytkowania produktów oraz łatwo dostępnymi i przejrzystymi informacjami

TESTY SPRAWDZAJĄCE

13. Wskaż zdanie prawdziwe:

- a) Ślad węglowy to całkowita suma emisji gazów cieplarnianych wywołanych bezpośrednio lub pośrednio przez daną osobę, organizację, wydarzenie lub produkt.
- b) Para wodna nie ma wpływu na efekt cieplarniany.
- c) Gazami cieplarnianymi nazywamy te składniki atmosfery ziemskiej, które dzięki swoim własnościom fizykochemicznym mają zdolność przepuszczania energii słonecznej w obrębie atmosfery ziemskiej.

14. Ślad węglowy jest związany z:

- a) transportem węgla kamiennego
- b) emisjami powstałymi w wyniku spalania paliw w instalacjach stacjonarnych i samochodach,
- c) wydobyciem węgla kamiennego

15. Ślad wodny to:

- a) zależność pomiędzy konsumowanymi towarami i usługami związanymi ze zużyciem wody a zanieczyszczeniem środowiska
- b) suma pośredniego i bezpośredniego zużycia wody przez konsumenta; dotyczy on produktów, do których wytwarzania potrzebna jest woda
- c) miejsca, gdzie znajdują się naturalne zbiorniki wodne

16. Zadaniem agencji ratingowych ESG jest:

- a) przyjmowanie raportów ESG od przedsiębiorstw
- b) dokonywanie kontroli przestrzegania zasad ESG w przedsiębiorstwie
- c) mierzenie i ocena efektywności i ryzyka przedsiębiorstwa w obszarze ESG

17. Greenwashing oznacza:

- a) ekologię fasadową, tj. niezgodne ze stanem rzeczywistym promowanie ekologicznych zalet danego produktu lub usługi
- b) „zielone pranie” – usługę oferowaną przez system GreenEath Cleaning
- c) pranie ekologiczne z użyciem naturalnych substancji, nieszkodliwych dla otoczenia

TESTY SPRAWDZAJĄCE

Moduł VI

1. Obszary raportowania ESG dotyczą:
  - a) zagadnień modelu biznesowego firmy oraz strategii i organizacji zarządzania zagadnieniami zrównoważonego rozwoju
  - b) pomiaru efektów realizowanych polityk i stanu realizacji celów
  - c) obie odpowiedzi są poprawne
2. Struktura raportu składa się z następujących **głównych** obszarów:
  - a) strategia, wdrożenie, pomiar efektu
  - b) zasoby, plany działania, osiągnięcia
  - c) wpływy, ryzyka, szanse
3. W raportowaniu ESG zasada podwójnej istotności (Double materiality principle) polega na:
  - a) ujęciu danych z punktu widzenia jednostki i punktu widzenia firmy
  - b) przekazywaniu informacji w dwóch perspektywach, „od zewnątrz do wewnątrz” oraz „od wewnątrz na zewnątrz”
  - c) przekazywania informacji do organów krajowych i organów unijnych
4. Które zdanie jest prawdziwe:
  - a) Ujawnienia w standardzie Środowisko dotyczą m.in. zmiany klimatu, zanieczyszczenia, zasobów wodnych oraz bioróżnorodności.
  - b) Informacje związane ze standardem Społeczeństwo dotyczą m.in.: zatrudnienia, otoczenia społecznego oraz zarządzania ryzykiem.
  - c) Raportowanie zagadnień dotyczących ładu zarządczego zawiera informacje w sprawie audytu wewnętrznego, praktyk biznesowych oraz klientów i użytkowników końcowych.
5. Przygotowanie organizacji do zewnętrznych ocen ESG oraz obecności w ratingach ESG polega m.in. na:
  - a) opracowaniu sposobu mierzenia wydajności ESG w firmie oraz przygotowaniu przedsiębiorstwa do wejścia na giełdę
  - b) włączeniu aspektów ESG w strategię firmy oraz zgłębieniu metodologii badania i analizowanego przez daną agencję ratingową obszaru
  - c) żadna odpowiedź nie jest poprawna

TESTY SPRAWDZAJĄCE

6. Które zdanie jest prawdziwe?
- a) Obserwuje się wzrost popytu na akcje spółek kierujących się zasadami ESG oraz obniżanie wyceny spółek w przypadku dużego ryzyka ESG.
  - b) Indeksy ESG nie pozwalają na ocenę zrównoważonego rozwoju spółek notowanych na giełdzie na podstawie ich wyników w zakresie ochrony środowiska, spraw społecznych i ładu korporacyjnego.
  - c) Indeksy ESG nie mają żadnego znaczenia dla inwestorów w procesie podejmowania decyzji inwestycyjnych.
7. Instytucja zajmująca się odpowiedzialnym inwestowaniem z ramienia Organizacji Narodów Zjednoczonych nosi nazwę:
- a) Porozumienie Paryskie (PP ONZ)
  - b) Zasady odpowiedzialnego inwestowania ONZ (UNPRI)
  - c) EY Building a better working world UN (EY UN)

SCENARIUSZ PROWADZENIA ZAJEĆ – WZÓR

SCENARIUSZ PROWADZENIA ZAJEĆ – WZÓR

1. Grupa docelowa: .....
2. Moduł szkoleniowy: .....
3. Temat szkolenia: .....
4. Czas realizacji: .....
5. Cel główny: .....

Jest zawarty w programie kursu i odnosi się do przygotowania uczestników do pełnienia określonych funkcji, realizacji określonych zadań, zapewnienia rozwoju zawodowego w konkretnym obszarze.

6. Cele operacyjne (szczegółowe):

- a) zapamiętanie wiedzy (uczestnik wie / zna): .....
- b) rozumienie wiedzy (uczestnik rozumie): .....
- c) stosowanie wiedzy (uczestnik potrafi / umie):.....
- d) kształtowanie postaw (uczestnik jest gotów do / jest zorientowany na / ma świadomość):
.....

Cele szczegółowe są zawarte w programie poszczególnych modułów szkoleniowych i opisują osiągnięcia uczestników po zakończeniu zajęć. Wskazują korzyści dla uczestników; powinny budować w uczestnikach wizję samego siebie. Określają, kim będą uczestnicy, co zyskają, jak się zmienią, co będą potrafić.

7. Metody pracy:

.....

Przy doborze metod należy kierować się następującymi zasadami: uczestnicy powinni uczyć się przez działanie, metody powinny być dla uczestników atrakcyjne i adekwatne do ich poziomu wiedzy i umiejętności, dobór metod zależy od treści, które mają realizować. Przykładowe metody pracy: studium przypadku, metoda sytuacyjna, gry symulacyjne, drzewo decyzyjne, wykład, dyskusja, opis, prezentacja multimedialna, ćwiczenia indywidualne, warsztaty grupowe, burza mózgów.

SCENARIUSZ PROWADZENIA ZAJEĆ – WZÓR

8. Środki dydaktyczne i materiały szkoleniowe:

.....

Środki dydaktyczne to wszelkiego rodzaju przedmioty wykorzystywane podczas zajęć, których zadaniem jest usprawnienie procesu szkoleniowego i pomagające w osiągnięciu jak najlepszych wyników edukacyjnych. Przykładowe środki dydaktyczne: komputer/ laptop / smartfon, rzutnik multimedialny, tablica interaktywna, kamera cyfrowa, cyfrowy aparat fotograficzny, flipchart, plansze; audycje, multimedia cyfrowe, w tym prezentacje, filmy, podcasty, quizy cyfrowe. Materiały szkoleniowe mogą być w formie elektronicznej lub tradycyjnej (drukowanej).

9. Opis przebiegu szkolenia z określeniem czasu trwania poszczególnych etapów:

Planując zajęcia, należy oprzeć się na programie kursu, zawierającym zestaw celów, zakres tematyczny zajęć oraz wykaz efektów uczenia się dotyczących wiedzy, umiejętności i postaw, które powinien posiadać uczestnik po zakończeniu określonego etapu szkolenia. Należy tak zaplanować pracę z uczestnikami, aby umożliwić każdemu z nich aktywne uczestnictwo w szkoleniu.

a) etap wstępny [podanie tematu, celu oraz zaplanowanych działań]

.....

czas trwania: .....

b) etap główny [w przypadku zajęć wykładowych: podanie treści zajęć, określenie trudności w przyswojeniu wiedzy, sformułowanie problemów, podanie zagadnień do dyskusji; w przypadku zajęć warsztatowych: omówienie zasad wykonania ćwiczeń, pokaz z objaśnieniem, próbne wykonanie zadań przez uczestników pod kontrolą prowadzącego, obserwacja wykonania ćwiczeń wdrażających; ocena opanowania wiedzy i umiejętności]

.....

czas trwania: .....

c) etap końcowy [podsumowanie zajęć, usystematyzowanie, powtórzenie i utrwalenie zdobytej wiedzy i umiejętności, w przypadku ćwiczeń zadanych do wykonania na zajęciach – porównanie uzyskanych wyników z celem i planem zajęć, ewent. zadanie pracy do samodzielnego wykonania]

.....

czas trwania: .....

SCENARIUSZ PROWADZENIA ZAJEĆ – WZÓR

10. Ewaluacja

.....

Ocena efektów przeprowadzonego szkolenia: w jakim stopniu zostały zrealizowane postawione cele; stopień nabycia wiedzy i umiejętności uczestników; jaka jest przydatność szkolenia dla jego uczestników; jaki jest poziom zadowolenia z uczestnictwa w szkoleniu; jakie są potrzeby i oczekiwania uczestników na przyszłość. Wybór formy ewaluacji: autoewaluacja (samoocena), ewaluacja ex ante, ex post. Narzędzia ewaluacyjne: ankiety, testy wiedzy, obserwacja nabytych umiejętności, symulacja, wywiad, ocena wzrostu efektywności organizacji.

PRZYKŁADOWY SCENARIUSZ PROWADZENIA ZAJĘĆ

1. **Grupa docelowa:** Kadra zarządzająca najwyższego szczebla.
2. **Moduł szkoleniowy:** Zrównoważone przywództwo.
3. **Temat szkolenia:** Wprowadzenie – definicje i terminologia dot. zrównoważonego przywództwa.
4. **Czas realizacji:** 1 godz.
5. **Cel główny:** Poznanie podstawowych pojęć i definicji związanych ze zrównoważonym przywództwem.
6. **Cele szczegółowe:**
  - a) **uczestnik zna** pojęcia: zrównoważony rozwój, zrównoważony biznes, Corporate Social Responsibility (CSR), Enviromantal Social Governance (ESG), zrównoważone przywództwo.
  - b) **uczestnik rozumie** pojęcia zrównoważony rozwój, zrównoważony biznes, Corporate Social Responsibility (CSR), Enviromantal Social Governance (ESG), zrównoważone przywództwo.
  - c) **uczestnik potrafi** przygotować przykłady działań firmy w zakresie CSR.
  - d) **uczestnik jest gotów do** motywowania innych na rzecz CSR i ESG.
7. **Metody pracy:**

Wykład z prezentacją multimedialną, konwersatorium, dyskusja.
8. **Środki dydaktyczne i materiały szkoleniowe:**

Sprzęt do prezentacji multimedialnej,
9. **Przebieg szkolenia**
  - a) **etap wstępny – 5 minut.**
    - ▶ Przedstawienie celu zajęć i zakresu tematycznego.
    - ▶ Podanie planowanych działań:
      1. zaprezentowanie treści tematycznych w ramach formy wykładowej poprzez prezentację multimedialną oraz objaśnienie,

PRZYKŁADOWY SCENARIUSZ PROWADZENIA ZAJĘĆ

2. pytania i odpowiedzi,
3. podsumowanie.

b) etap główny –35 minut

Treść zajęć:

1. Czym jest zrównoważony rozwój (sustainable development)?
2. Co należy rozumieć przez pojęcie: zrównoważony biznes (sustainable business)?
3. Termin: Corporate Social Responsibility (CSR).
4. Pojęcie Environmental Social Governance (ESG).
5. Krótka dyskusja, możliwość zadawania pytań, odpowiedzi.

c) etap końcowy – czas trwania: 5 minut.

- ▶ Podsumowanie zajęć, usystematyzowanie, powtórzenie zasadniczych treści.
- ▶ Zadanie do pracy indywidualnej: przygotować przykłady działań w zakresie CSR dla wybranej branży oraz formy i rodzaju prowadzonej działalności.

10. Ewaluacja

Ankieta ex-ante online – udostępnienie uczestnikom do wykonania przed rozpoczęciem szkolenia.

Ankieta ex-post online – udostępnienie uczestnikom do wykonania po zakończeniu szkolenia.

Treść ankiety – poniższy formularz:

Imię i nazwisko: .....

ANKIETA EX-ANTE / ANKIETA EX-POST

ANKIETA EX-ANTE / ANKIETA EX-POST

Szkolenie: Podstawowe definicje i terminologia dot. zrównoważonego przywództwa

Prosimy o wskazanie odpowiedzi na poniższe pytania w skali do 1 do 5, gdzie: 1 oznacza bardzo słabo, 2 – słabo, 3 – przeciętnie, 4 wysoko, 5 – bardzo wysoko.

1. Jak oceniasz poziom zadowolenia z przystąpienia do udziału w szkoleniu?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

2. Jak oceniasz przydatność tematyki poruszanej podczas szkolenia z zakresu zrównoważonego przywództwa?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

3. Jak oceniasz swoją wiedzę i zrozumienie w zakresie:

a/ definicji zrównoważonego rozwoju?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

b/ pojęcia: zrównoważony biznes?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

c/ pojęcia: Corporate Social Responsibility (CSR)?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

d/ pojęcia Environmental Social Governance (ESG)?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

e/ terminu: zrównoważone przywództwo?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

4. Jak oceniasz swoją wiedzę i zrozumienie w zakresie:

a/ obszaru środowiskowego ESG?

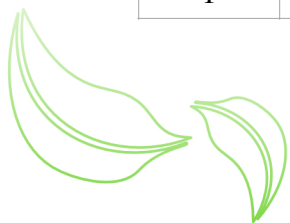
1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

b/ obszaru społecznego ESG?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

c/ obszaru ładu zarządczego ESG?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

ANKIETA EX-ANTE / ANKIETA EX-POST

5. Jak oceniasz swoje umiejętności w zakresie:

a/ analizy różnic pomiędzy CSR a ESG?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

b/ analizy przykładów działań CSR?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

c/ samodzielnego efektywnego objaśniania pojęć: CSR, ESG, zrównoważony biznes, zrównoważone przywództwo?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

6. W jakim stopniu, Twoim zdaniem, udział w szkoleniu wpłynie na:

a/ Twoją wiedzę i zrozumienie pojęć: CSR, ESG, zrównoważony biznes, zrównoważone przywództwo?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

b/ umiejętność samodzielnego efektywnego objaśniania pojęć: CSR, ESG, zrównoważony biznes, zrównoważone przywództwo?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

c/ gotowość do poszerzania kompetencji w zakresie tematyki szkolenia?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

7. Jak oceniasz swoje szanse i predyspozycje do aktywności zawodowej i społecznej w zakresie CSR i ESG?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

8. W jakim stopniu udział w projekcie wpłynie na Twoją samoocenę w zakresie wiedzy i umiejętności i postaw dot. tematyki szkolenia?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Skala punktacji:

1. 18-36 – wynik negatywny, uczestnik musi zapoznać się ze wszystkimi materiałami,
2. 37-54 – wynik niezadowolający, uczestnik musi wrócić do elementów wskazanych w ocenie,
3. 55-72 – wynik dobry – materiał szkoleniowy może posłużyć odświeżeniu wiedzy i być źródłem inspiracji,
4. 73-90 – wynik bardzo wysoki.

